

РІК LIV, Ч. 7-8

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ — 1997 — JULY-AUGUST

№. 7-8, VOL. LIV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LIV

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

Ч. 7-8

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англійської частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Людмила Шпильова**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волонинець

Анна-Галля Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель — (з уряду) пресова референтка
Головної Управи

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер **М. Оріся Яцусь**
(732) 888-0494

Річна передплата в США

Для членів США \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодинокі номери \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

ЗМІСТ

Ростислав Хом'як. Стратегічне партнерство	1
Антоніна Листопад. Молитва до України	2
Марта Богачевська-Хом'як. Героїзм повсякдення	2
Микола Мушинка. "Свій обов'язок сповнила до кінця" ..	6
Оксана Фаріон. Відкритий лист до вільних членок США ..	8
Ярослава Рубель. Президент Українського Народного Союзу — Уляна Дячук	9
Вісті з Централі	11
Our Life	
Viriana Tkacz. At Home in a Poem	12
Ihor Magun. A Guide to Successful Weight Management	18
Христя Навроцька. Наше харчування	20
Хроніка Округи Північного Нью-Йорку	21
Загальні збори відділів	22
Дописи округ і відділів	24
Ірина Руснак. Фонд Суспільної Опіки	29
Пожертки	30
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

На обкладинці: *Людмила Темертей. Збирання ягід.*
On the cover: *Ludmila Temertej. Picking berries.*

Ілюстрації *Зоряни Сохацької-Атлантової.*
Illustrations by *Zoriana Sokhatska-Atlantova.*

OUR LIFE

VOL. LIV

JULY-AUGUST

No. 7-8

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**English Editor — **Tamara Stadnychenko**Ukrainian Language consultant — **Lyudmyla Shpylova**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President**Martha Bohachevsky Chomlak****Anna-Halla Horbach****Iwanna Rozankowskyj****Jaroslava Rubel** — UNWLA Inc. Press Chair**Lubow Wolynets**

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Business administrator: **M. O. Jacus**
(732) 888-0494

Annual subscription in the USA for UNWLA members .. \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ... \$ 30.00.

Annual subscription in countries other
than USA \$40.00 US currency.

Single copy \$3.00

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів,
статтей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були
поміщені чи перелані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування
з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріали і ви-
правляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди
відповідають поглядам редакції.

Переклади і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням
джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою
"редакторів".

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і
прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National
Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1997 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

*Президент США Білл Клінтон (справа) і Президент України Леонід Кучма.
President Leonid Kuchma and President Bill Clinton.*

СТРАТЕГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО. У п'ятницю пополудні 16 травня 1997 р. в Овальному кабінеті Білого Дому перші особи України і Сполучених Штатів знову зустрілися. Обмінялися потиском рук (це для фотографів) і ще сказали кілька слів для журналістів:

Президент Клінтон: "Мені дуже приємно знову мати Президента Кучму у Білому Домі. (Це вже друга робоча візита українського лідера на протязі 15 місяців, і третя відколи він став президентом — на світі є чимало лідерів, які все ще чекають на своє перше запрошення до цієї не надто імпазантної кімнати). Сполучені Штати високо оцінюють своє партнерство з Україною і вважають, що ми не можемо мати успішної, неподільної, демократичної Європи без успішної, демократичної, процвітаючої України. Я вдячний Президентові Кучмі й Віцепрезидентові Гор за зусилля, які вони вклали в роботу Міждержавної комісії..."

Президент Кучма: "Мені приємно було почути слова пана Президента Сполучених Штатів Америки про те, що не може бути безпеки в Європі без економічно процвітаючої України. Так, якраз у цьому напрямі ми працювали з паном Віцепрезидентом і я повинен сказати, що ми добре працювали".

Далі йшли розмови за закритими дверима, в присутності міністрів і помічників обидвох сторін.

Президент Леонід Кучма прибув до Вашингтону два дні раніше, на засідання повної двонаціональної, міждержавної комісії, яку він очолює з Віцепрезидентом Альбертом Гором, знаною як Комісія Кучма-Гор. Вона була створена у вересні 1996 року і є виявом того, що називається американсько-українське стратегічне партнерство — партнерство, яке діє в інтересах обидвох країн.

Після нарад в Овальному кабінеті Президент Кучма і Віцепрезидент Гор виступили на прес-конференції, де насамперед церемонно підписали два документи — наслідки праці Комісії Кучма-Гор. Перший з них — це спільна заява завдовжки сім з половиною сторінок; друга — спільна ініціатива у справі реформи газового сектора України. Ця ініціатива бере до уваги важливу позицію майна України, якою є система газопроводів, але яка потребує великих інвестицій, щоб її оновити і поширити і, таким чином, забезпечити Україну надійним постачанням газу з різних джерел

— збільшити енергетичну безпеку України, як сказано в документі.

А спільна заява це наслідок шестимісячної роботи чотирьох комітетів Комісії Кучма-Гор і їх робочих груп, себто кількох десятків урядовців обох країн. Остаточний текст заяви був погоджений на вашінгтонській зустрічі повної комісії.

У заяві мова йде про дальші заходи у військовій співпраці між Україною і США, про глибшу співпрацю у заходах проти розповсюдження ядерної зброї у світі, про американсько-українське співробітництво у галузі мирного використання атомної енергії, конкретно про роботу над угодою, яка дозволить Америці продавати Україні ядерні реактори для продукування електроенергії, про поліпшення умов закордонних інвестицій і торгівлі в Україні, про систему погодження справ між інвесторами і їх партнерами та урядовими чинниками, а також про поліпшення сільськогосподарського сектора в Україні при допомозі американських експертів.

Віцепрезидент А. Гор сказав на прес-конференції: "Ми також накреслили стратегію усунення перепон торгівлі й інвестиціям, для того, щоб ділові кола могли розвинути партнерства, які даватимуть кращі вироби і більше можливостей для співпраці громадянам обох наших держав".

Президент Л. Кучма охарактеризував робочу візиту до Вашингтону (14-18 травня), як вдалу і корисну: "Зроблено ще один важливий крок на шляху поступального розвитку дружніх українсько-американських відносин. Підсумки візиту підтвердили обопільну зацікавленість сторін у розширенні та поглибленні взаємної співпраці в усіх сферах, скріплення принципів нашого стратегічного партнерства конкретними діями. Слід наголосити, що розвиток всебічного співробітництва зі Сполученими Штатами Америки посідає чільне місце у системі зовнішньополітичних пріоритетів України. І це не дивно. Адже в організації стратегічної мети нашої держави — повноцінної інтеграції в європейській структурі — підтримка такої впливової держави, якою є Сполучені Штати Америки, є надзвичайно важливим фактором".

Президент Кучма також сказав, що вважає "цінним і повчальним досвід Сполучених Штатів у будівництві справді демократичної, економічно-потужної держави".

Ростислав Хомяк.

АНТОНІНА ЛИСТОПАД

МОЛИТВА ДО ВКРАЇНИ

Шлях Чумацький з небесности світить,
На землі ми себе пізнаєм.
Україно, еси в цьому світі!
Хай святиться імення твоє!

У просторі твоєму і часі
Нехай воля твоя лиш буде.
Все вирішується на Парнасі
Та залежить усе від людей.

Україно, дай хліб нам насущний
Із якого духовність росте,
Від лукавого визволи душі,
Не введи у спокусу дітей.

І прости нам гріхи учорашні
На сьогоднішній паперті знов...
Україно, ти — праведність наша
І любисткова перша любов.

Твоє царство і слава, і сила —
Все пливе по священній воді.
Україно, голубонько сива,
В тебе ж крила такі молоді.

Підіймись над своєю землею,
Щоб Карпати дихнули круті!
Україно, світисся зорею
Всім, хто йде до своєї куті.

Тут — свідоцтва
І тут — наші свідки!
Свят-іменням освятиться рід.
Україно, Господня квітко,
Хай святиться твій завтрашній плід!

МАРТА БОГАЧЕВСЬКА-ХОМЯК

ГЕРОЇЗМ ПОВСЯКДЕННЯ

Свято героїнь зародилося серед зорганізованого українського жіноцтва в Північній Америці в холодні п'ятдесяті роки, коли надія на будь-які зміни на краще в Україні вимагала значного зусилля та витривалости. А все ж таки була надія, і були вдалі зусилля, щоб вістки про ту надію не згасали. Брутальне придушення — в прямому, а не тільки в переносному значенні слова — протесту радянських в'язнів у Караганді, чи точніше, в Кінгірі, дало ще один доказ героїзму української жінки і зрозуміле бажання відзначити такий героїзм у період, коли в Америці ідеальна жінка мріяла про сучасну кухню у затишному передмісті. Жіночий рух повстав, як і всі еманси-

повані, тобто визвольні рухи, з наміру допомогти жінкам, за словами Ліни Костенко, висловленими в іншому, але спорідненому контексті — "по різному дивитися на світ". Українські жінки в Америці не обмежували себе до приміського затишку. Їхній світ не обмежувався до них самих. Успіхи жінок та чоловіків будь-якого періоду віддзеркалюють вартості їхніх громад, і українцям неможливо було влитися у русло задоволеного стилю життя середньої класи американців. Герої виявляють вміння перенести людські вартості на вищий щабель. Українські поселенці в США жили вартостями своїх традицій. Віддати життя за свій нарід, за правду, за справедливість — це

вершина героїзму наших днів. В дев'ятнадцятому та на початку двадцятого століття часто говорилося про героїзм материнства та про те, що жінки кладуть себе і своє життя на престолі материнства. Беручи до уваги, скільки жінок помирало від пологів, такий погляд на материнство був більше як виправданий. Але незручно й соромно було публічно говорити про кров породіллі, хоч кров з грудей від кулі надавалася навіть до елегантного вальсу. Тож жінка ставала героїнею, коли віддзеркалювала досягнення не жінок, а цілого суспільства. Громада оспівувала не героїзм материнства, а його затишність, навіть коли тяжко було уявити будь-яку затишність, приміром з малими дітьми під час війни. Героїзм у жінки проявлявся тоді, коли вона взяла "меч із ваших оболіглих рук, щоб вдарить твердо там, де треба вдарить" (Олена Теліга).

Союз Українок від смерті Ольги Басараб відзначав цю знаменну річницю, коли одна із їхніх рядів стала символом продовження визвольної боротьби, згинувши, брутально замордована в польській тюрмі. Олена Теліга — жертва нацистів — свідомо пішла у пащу ворога, щоб бути на рідній землі. Ще живуть жінки УПА, хоч дехто може сказати, що чин УПА переважав над шануванням живих учасниць боротьби. А тут, у тихі п'ятдесяті роки, — вражаюча спізнена вістка: під танками загинуло п'ятсот тоді безіменних в'язнів радянських таборів. Так постало свято героїнь, щоб відзначити знаних і безіменних жінок, які віддавали своє життя за Україну.

Героїзм тих жінок лиш завершився смертю; він не був зумовлений смертю. Перед тим вони як мільйони інших, незнаних жінок, провадили героїське життя. Ці мільйони змагалися із втратою людяності серед людей і намагалися зберегти саме життя. Так часто буває в історії України, що народжування дітей, опіка над ними, саме виживання жінок становить героїський подвиг. Війни, голод, насильство, окупації, еміграції, заслання — короткі слова, а скільки надлюдських зусиль вони вимагають від жінок, які не так давно вважалися слабкими, тендітними, не рівними сильним чоловікам.

Наше кровожерне століття зайвий раз продемонструвало нам як можна звихнути найкращі ідеї, як можна найшляхетніші пориви вжити для найбільш гидких дій, як можна із шляхетного гасла зробити заперечення самої суті його. Таке вивихнення ідей творить людину із замкненим мисленням, людину, яка не може бачити навіть споріднених зі собою осіб, якщо це йде в розріз із завченими ідеологічними тезами.

Тоталітаризм пограбував людину духовно, фізично, матеріально, навіть у більшій мірі як це робили старі колоніальні імперії. Одним із найбільших злочинів системи насильства було знищення почуття громадськості. Тоталітаризм живиться не тільки бру-

тальною силою, але й вмінням відчужити одну групу від другої. Це твориться в першу чергу виключенням із рядів прийнятого порядного людства за категоріями — націоналісти, куркулі, євреї, негри, космополіти. Решту людей затавруємо неповноцінністю — хахли, русини, жіночки, селепки, косооки, провінціали — аж до тієї міри, що затаврована група сприймає як правдиву характеристику, чи навіть історію, надану їй владною силою. Так діють імперії супроти підвладних, власники — супроти невільників-кріпаків, слідчі — супроти в'язнів. Атомізація — відірвання людини від спілкування, притаманного розвинутому суспільству — це сильний та ефективний засіб контролю над людьми. Одним шепочуть: "Ми згодні з вами, але не можна, чей же, щоб загал так думав, розумієте, ворог кругом", другим — "Дамо вищу платню, титул, відрядження", третім — третіх заарештуємо, нехай вважають. А тих, що такі схочуть спілкуватися, говорити відкрито про те, що думають, ізолюємо, заб'ємо тихо, щоб не було зайвого шуму. І будемо жити потихеньку.

Залякана мовчанка, або гірше — спільне скандування спільного гасла, убиває обмін думок та витворення спільних раціональних інтересів. Так втрачається громадськість, почуття приналежності до думуючої й відповідальної спільноти. Так людина стає непричетною до загалу, в оригінальному грецькому розумінні — ідіот. Або чистою рідною — "Моя хата скраю". Недарма в роки, коли от-от розпадався СРСР, музична група "Не журисть" співала: "Коли дитина спить, вона не плаче", — як прозору пародію на політичну систему. Радянська система трактувала своїх громадян як неповнолітніх дітей. Рішення приймалися за них. Сьогодні весь посткомуністичний простір відчуває наслідки централізованої, але нерациональної системи. Західні інтелектуали, в свою чергу, борикаються то в хвилях заперечення раціональної думки і вартостей, то в утвердженні нових істин.

Тоталітарний контроль — це лише логічне завершення системи контролю над людьми. Жодна частина світу не вільна від сил, які намагаються утвердити свій контроль над іншими та які вважають, що це — невід'ємна прикмета держави. Різниця в тому, до якої міри населення свідомо чи підсвідомо сприймає таку логіку мислення, а наскільки може і хоче дати відсіч таким зазіханням. Героїзм одиниць полягає в тому, що вони змагаються проти того контролю, проти насильства. Так приходить героїська смерть, коли насильство ставить нас на грань, де вже немає іншого виходу. Смерть героїська тільки тоді, коли у неї велика ціль. Сама по собі смерть — це просто кінець життя. Геройство — це протиставлення смерті духу, це утвердження віри у вартість поза смертю, цінність, яку смерть одиниці не знищить, яка переживе насилля над однією людиною, щоб ожити у житті

інших. Геройство — це життя навіть під загрозою смерті.

Герої йдуть на смерть не заради смерті, а щоб вибороти краще життя. І знову наше криваве століття зайвий раз продемонструвало нам, як можна під маскою відданості ідеї перетворити шляхетне почуття праці для загалу у заперечення прав того ж загалу. Франко ще задовго до культу особи, до фюрера та ясного сонця Кремля остерігав свій, тоді ще переважно сільський люд, що, "як стануть пастухи вовками, треба вівцям пастися самим".

Коли розпадалися західні імперії й зароджувалися нові держави Африки та Південної Америки, (надіялось демократичні), США у співпраці з іншими державами кинулися запроваджувати в життя програми допомоги економічному розвитку нових держав. Однак, двадцять років такої допомоги не принесли бажаної користі. Гроші розпливалися, народ залишався нужденним, а тільки малий прошарок його багатів. Колоніальні імперії впали, а загал людей на їхніх територіях залишився в нужденному повсякденні. Розпад СРСР повторив цю лекцію історії: система, контрольована навіть поновлюваною, але замкненою групою, розпадеться під власним тиском, однак цей розпад не гарантує демократичного добробуту. І знову повторна лекція історії — форма держави сама по собі не забезпечує ані прав, ані добробуту загалу. Треба більше. Треба свідомого загалу.

Ключ розвитку, добробуту та свободи полягає у співпраці активної громадськості у творенні та використанні умов власного розвитку. Навіть найшляхетніша держава, найбільш науково спланована система економічного розвитку, найшляхетніші пориви найкращих синів не забезпечать добробуту народу. Система суспільної опіки в США не виправдала себе, й ті частини наших міст, де пройшов вал міської онови, не різняться від мерзоти, опущення та бруду радянських "хрущовок". Закони самі по собі не забезпечать правового суспільства чи держави. Ще римляни, які також страждали під культом особи, знали, що без додержання громадських засад порядності, закон пустий. *Leges sine moribus — vanae!* Навіть закони Божі та структура церкви не запевнює справедливості та правди. Тут також не бракує своїх лекцій історії. Недарма Бог людині дав вільну волю. Без неї система християнської етики — голослів'я. Без волі етика перетворюється у примус або у передрішеність.

Часто зустрічаємося зі статтями, що б'ють на сполох простим голосом дзвона. Дзвін скликає людей; його звук нічого не розв'язує. Однак за відлунням тих статей-дзвонів, від котрих серце холоне, бо це завжди осторога, що от-от все пропаде, проходять тихо корінні зміни в суспільстві України. Найцікавіше із цих явищ — це відродження громадської думки в Україні в найширшому досі в нашій історії обсязі. Воно проходить відносно тихо й ще часто

двомовне. Часами воно проходить за ширмою перекладів західних праць або статей про досі незнаних в Україні авторів. Часами це звучить як відкриття Америк, особливо у відносно езотеричних варіантах постдеконструктивістичної літературної критики, яка починає спеціалістам на Заході обридати. Але назагал такі журнали, як *Політична Думка, Сучасне Общество, Суспільство і Час*, та інші, обговорюють такі конечні для українського суспільства поняття, як атомізм тоталітаризму, асоціальність посткомунізму, комплекс жертви, наслідки насильства, співвідношення різних неформальних груп та державних структур, тощо. *Сучасність* тепер продовжує свою традицію ангажованого суспільства в Україні, змінивши Нью-Йорк на Київ. Рівень статей, редакційне обличчя журналів, обсяг тематики — все це показники дозрілого суспільства, яке готується зайнятися своїми справами.

Тут треба не тільки додати, але підкреслити, що серед видань так званої жіночої проблематики завважуємо розвиток громадської заангажованості. Видання доповідей з жіночих конференцій у Києві та в Одесі, центри жіночих студій в Києві, Харкові і тій же Одесі, рівень зацікавлення жіночою проблематикою свідчить, що жінкам також не ласо сидіти на кухні та очікувати букети квітів у День Жінки чи в День Матері. Обговорювані теми сягають державотворення, особливостей законодавства в справі жінок, насильства, конвенції ООН прав жінки, мови й дошкілля тощо. Ці явища свідчать, що не тільки розпався Союз Нерушимий, але що і міняються його колишні громадяни.

Отже вилонюється громадське суспільство в українському народі. І це вже не народ сільський, що живе у період романтизму вишиванок та пісень. Це — народ державний, думаючий, що намагається перетворитися — не створитися, а перетворитися — у те, чим він повинен бути: громадою відповідальних громадян. Україна бо знає, що без активної громадськості у ній царюватиме знову випасена безвідповідальна верхівка. Україна бореться з гіршими ознаками "совєтського человека" — урра-патріотизмом без власної думки, асоціальністю, пов'язаною з психологізмом мас, безвідповідальністю, втечею у короткотривалі задоволення, в тій боротьбі відкриває не тільки американську масову культуру, але й ту ж американську боротьбу власного "я" з чоловіком у сірому одязі, з масовкою, з тою ж політичною та суспільною апатією, з якою змагає також Україна. І ще Україна в додатку до людських прав відкриває потребу забезпечення тих прав всім людям, отже, і жінкам.

Жіночий рух від самого його початку — це звичайне намагання жінок стати повноцінними членами своїх громад, не втрачаючи власної особистості. Про позірність статевої рівноправності в радянсько-

му безправ'ї зайво ще раз навіть говорити — тема відома й опрацьована. Про прозорливість Наталі Кобринської, яка задовго до створення СРСР остерегала перед подвійним навантаженням жінок, яке станеться, коли соціальний розвиток та індустріалізація не підуть у парі з фемінізмом, я писала деінде. Тут треба згадати про громадські традиції жіночих рухів в Україні, особливо про Союз Українок та про те, як він у міжвоєнний період займався програмами економічного розвитку та залученням жінок у політичне життя народу. Союз Українок був громадською організацією. Його створили жінки, які не мали доступу до громадського життя. Вони зрозуміли, що навіть найбільш геройським зусиллям одиниць не можна, за словами Олени Теліги, "роздерти звички, мов старі кутари". Перед жінкою щоденно стояла злиденність повсякденного життя, хворобливість дітей, безвихідність села, перешкоди до здобуття освіти, політичне безвладдя. Жінки брались до праці, у них не було ані часу, ані можливостей осмислити цю працю чи писати про неї.

В роки кризи війни, навіть протяжної холодної війни, жінки завжди ставили свої права на друге місце. Перше — свобода невольникам-неграм у США, а тоді дальша боротьба за право голосу. Лише союзники людських прав після чотирнадцятої поправки до Конституції щось забули про жінок. Боротьба за дев'ятнадцяту поправку до Конституції провадилась вже самими жінками.

Опинившись в Америці, українські жінки в першу чергу боролися за права України. Від самого початку існування жіночих організацій у США, українські жінки намагалися, щоб на міжнародному та на американському форумах звучав голос про Україну та її жінку. Чим більше загрожена була Україна, тим більший натиск ставилось на неї, тим більше потреби жінки відходили на другий плян. Допомога Україні, від 1920 років, допомога переселенцям-дітям, організування світличок, видання дитячої літератури, допомога українцям в Бразилії, Польщі, Україні, видання творів Лесі Українки, підтримка центрів Українознавства, фонди для лікування дітей — цілі Союзу Українок в Америці.

Жінки в Україні були однією із перших активних груп — не одиниць, а груп — що проявили громадські почини в період так званої перебудови. Союз Солдатських Матерів таки причинився до сприйняття ідеї розділення СРСР і його армії. Знову ж про те я писала деінде. Жіноча Громада вивела жінок на вулицю, перетворивши свято 8 Березня на маніфестацію політичної активності жінок.

Та загроза Україні дальше існувала: важкі економічні відносини, хвороби дітей, втрата праці — права жінок знову пішли на другий плян.

Тут не справа прав жінок. Справа значно важливіша, бо жінки в Україні становлять 55% населення. Тобто, тут не права меншостей, а справа більшості. Якщо доля народу, доля держави залежить від того, чи її громадяни належно розуміють важливість громадського заангажування, важливість того, щоб спільно не співати, а творити умови життя, що дасть час та вигідне місце для співу, якщо доля народу залежить від того чи його громадяни беруть участь у творенні свого суспільства, чи вони беруть відповідальність за себе й за цілу громаду, тоді асуспільність, аполітичність жінок — це загроза державі та народові.

Героїзм нашого дня, героїзм, який покоління активних та відданих жінок сповідували з дня на день — це героїзм повсякдення. Це не відчуження у хуторянській шкаралущині вигідного передмістя, це не гучне голослів'я запальних гасел, і це не пусте виславлювання геройських діл минулих століть. Героїзм нашого дня, як і героїзм покоління, яким завдячуємо наше вигідне буття тут й існування української спільноти крізь всі поневіряння в Україні, це героїзм повсякденної спокійної, розважної й розумної праці для всіх наших громадян.

Героїзм нашого дня — це праця тих наших союзників, як і цілого зорганізованого жіноцтва, які зрозуміли, що день героїні, як і всяке свято, може бути лише раз у рік. А героїзм нашого повсякдення вирішує нашу долю й долю нашого довкілля.

Брак того буденного героїзму покладе на наших нащадків знову потребу героїзму до смерті. На нас у тому випадку лежатиме тавро чергової невдачі. Спаси нас, Боже і Пречиста Мати, від такої долі!

Олена Теліга.
Olena Teliha.

МИКОЛА МУШИНКА

”СВІЙ ОBOB’ЯЗОК СПОВНИЛА ДО КІНЦЯ”

ДО 90-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

21 липня ц. р. їй би виповнилось 90 років. Теоретично вона могла б ще жити. Та її життя обірвалося на 35 році. В розквіті сил загинула від німецької кулі в Бабиному Ярі у Києві, разом зі своїм коханим чоловіком та найближчими друзями. Пару годин перед арештом вона заявила: "Коли я не поверну, то не забувайте про мене. Коли я загину, то знайте, що свій обов'язок сповнила до кінця".

Про Олену Телігу не забули. У вільній Українській державі її іменем названо школи, видавництва, вулиці та десятки організацій, зокрема, жіночих. Правда, в Україну ім'я Олени Теліги повернулося щойно недавно посередництвом української діаспори, де її ім'я негайно після трагічної смерті стало символом мужності, самопожертви та справжньої любові до батьківщини.

Кажуть, що перед смертю людина бачить фільм свого життя. Напевно й Олена, стоячи зі зв'язаними руками перед дулами німецьких автоматів бачила своє раннє дитинство у далекому Санкт-Петербурзі, де народилася в родині інженера-гідротехніка Івана Шовгеніва. Мати-подільянка не раз співала їй українські пісні, хоч в хаті і поза хатою всі говорили поросійськи. Після війни сім'я переселилася в Київ, де батько став професором Політехнічного інституту і міністром водного господарства Української Народної Республіки. Та і в Києві "Єлена Прекрасная" (так її звали друзі) української мови не знала і говорила виключно російською. Після придушення самостійності України Олена з матір'ю емігрувала до польського Тарнова, а звідти до батька в Чехо-Словаччину. Її батько Іван Шовгенів був засновником і першим ректором Української господарської академії в Подєбрадах, студентами якої були переважно колиш-

ні українські вояки, що пройшли не одне бойове хрищення. В чеських Подєбрадах під впливом української школи та оточення вона стала свідомою україночку. Була непересічно інтелігентною дівчиною, а до того ще й красунею, тому хлопці "липли до неї, як бджоли до меду". Та своє серце віддала кубанському козакові Михайлу Телізі, за якого й вийшла заміж. Михайло був чудовим співаком і бандуристом, а Олена теж любила співати. В Подєбрадах почала писати вірші, першим читачем і критиком яких був її "духовний батько" Леонід Мосендз, який готував її до матуральних курсів.

Напевно пригадалися їй і роки, проведені в стінах Високого педагогічного інституту ім. Драгоманова у Празі, після закінчення якого в 1929 році вона стала вчителькою середньої школи у Варшаві. Там її поетичний талант проявився у повній своїй силі. Ім'я О. Теліги все частіше появляється в українській еміграційній пресі не лише під віршами, але й під журнальними статтями. В 1939-41 роках О. Теліга жила в Кракові, де очолювала мистецьке товариство "Зарево". З Кракова на короткий час прибула до Праги, а звідти у Львів, де активно залучилася до праці Організації українських націоналістів. Ще у Кракові вона входила до Культурної Референтури Проводу ОУН, яку очолював син поета Олеса Олександр Кандиба, який виступав під псевдонімом Олег Ольжич. Саме за його дорученням Олена у 1941 р. уклала збірник української патріотичної лірики "Буде буря!", який мав стати підручником для членів майбутніх українських похідних груп, що готувалися для виїзду в Україну.

Видати збірник у Кракові Олені не вдалося, бо там цензура була занадто суворою. Її подруга —

тодішня студентка медичного факультету Лідія Мойсеович-Гладка (яка нині живе у Сирфсайді на Флориді, і є секретарем 17-го Відділу Союзу українок Америки ім. Олени Теліги) перевезла рукопис у Прагу і здала його у новозасноване видавництво "Наша доба", як свій приватний друк. В Празі збірник було набрано, однак на початку війни гестапо заборонило надрукувати його. Похідні групи, в їх рядах і Олена Теліга, відправились в Україну без збірника "Буде буря!".

У жовтні 1941 р. Олена з чоловіком Михайлом прибула до Києва і з перших же днів розгорнула широку національно-виховну діяльність. В тріскучі морози подружжя жило в неопалюваному помешканні, без харчів і води. В надзвичайно важких умовах Олена заснувала й очолила Спілку українських письменників та почала видавати літературний журнал "Літаври", що виходив як додаток до щоденника "Українське слово". Не було кадрів, бо майже вся творча інтелігенція знаходилася на фронті, не було паперу, фарби для друку. Та їй якимсь чудом вдавалося випускати у світ число за числом. В цих вкрай несприятливих умовах, як згадує один з учасників київської похідної групи О. Жданович, "Пані Олена трималася знаменито. Мало того — вона своїм дзвінким сміхом, який не покидав її — тримала інших. А тримати треба було не одного... Щодня приходили до неї десятки голодних, перемерзлих і вичерпаних письменників, критиків, професорів, ілюстраторів за порадою або допомогою. Допомогти майже не мала чим. Віддавала свої гроші, боролася за гонорар, за позички, за обіди і люди відходили потішені."

Німецькій владі, яка зайняла Київ, активність Олени Теліги та її однодумців не подобалася. На її квартирі (яка була й редакцією "Літаврів") та в Спілці українських письменників гестапо робило часті обшуки. Друзі попереджали Олену, щоб вона виїхала з Києва, але вона й чути не хотіла: "Я зорганізувала Спілку, була її головою, отже я хочу й відповідати за неї", — казала вона.

9 лютого 1942 р. її арештували разом з кількома членами правління. Її чоловік, який був випадковим свідком арешту українських патріотів, не був членом Спілки. Гестапівці відпустили його додому, на що він відповів: "Я присягав перед Богом, що не покину дружину ні в доброму, ні у злому. Отже хочу бути разом з нею!". При допитах Олена держала себе надзвичайно мужньо. Нікого із членів антинацистського підпілля не видала, свідомо беручи всю "вину" на себе. Останнім автографом цієї мужньої жінки були слова вишкрябані на стіні камери ч. 34 київської тюрми при вул. Короленка 33: "Тут сиділа і звідси йде на розстріл Олена Теліга". Зверху вирила тризуб. Розстріляли її 21 лютого 1942 р.

Майже вся рукописна спадщина О. Теліги пропала. Збереглося лише те, що було надруковане в

газетах і журналах, бо окремої книжки за своє коротке життя вона не встигла видати. А її друкована спадщина теж дуже скромна: чотири десятки віршів та кільканадцять оповідань і публіцистичних статей, що їх з великим піететом зібрав і видав на Заході її соратник Олег Жданович.

Кожен, хто знав цю ніжну й інтелігентну жінку підкреслює її мужність, шляхетність і принциповість. Ось як пише про неї згадувана вже Лідія Гладка в листі до мене від 20 жовтня 1992 р.: "Олену Телігу я знала дуже добре. Вона була прикладом для нас усіх і ми її дуже любили. Вона була непересічно здібна і чарівна особа! Знаменита поетеса і есеїстка... Вона мала великий вплив на формування молоді у ті бурхливі часи".

Вже в одному зі своїх перших віршів — поетичному листі до свого учителя Л. Мосендза вона заявила:

*І в павутинні перехресних барв
Я палко мрію до самого рання,
Щоб Бог зіслав мені найбільший дар:
Горячу смерть — не зимне умирання.*

Її бажання сповнилося.

Біографи й бібліографи О. Теліги з жалем стверджують, що вся її спадщина безслідно пропала. Найвизначніший з них О. Жданович підкреслює: "У Кракові й Києві загинули усі архівні матеріали О. Теліги: листування, багата збірка фотографій, бібліотека. Майбутній редактор академічного видання творів О. Теліги може ще знайти щось, чого нам не вдалося, але хіба щось друковане". Та це не зовсім так. Дослідники з кожним роком виявляють все нові й нові матеріали з архіву О. Теліги.

Минулого року я мав у руках два фотоальбоми Олени Теліги, які друзі поетеси після її героїчної смерти здали в празький Музей визвольної боротьби України. Зараз вони знаходяться у фондах Центрального державного архіву кінофонофотодокументів України у Києві на вулиці Солом'янській. Майже з кожної із 230 світлин цих альбомів усміхається гарна, життєрадісна дитина, юна дівчина та зріла жінка. Чимало світлин є з автографами. Якщо знайшовся "фотоархів" О. Теліги серед матеріалів Музею визвольної боротьби України, основна частина якого переховується в Київському Центральному державному архіві вищих органів влади й управління України, напевно знайдуться й інші її матеріали.

Антологія "Буде буря!" мала бути першою окремою книжкою Олени Теліги. Упорядниця до неї залучила 63 патріотичні вірші 37 українських поетів різних епох. Є тут вірші клясиків української літератури 19 століття: Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, Бориса Грінченка, Олександра Кониського; вірші представників "празької" поетичної школи: Олександра Олеса, Юрія Дарагана, Євгена Маланюка,

Леоніда Мосендза, Олекси Стефановича, Олега Ольжича, Ірини Наріжної, Оксани Лятуринської; вірші поетів "розстріляного відродження": Григора Чупринки, Олександра Влизька; поетів українського Закарпаття: Зореслава, Василя Пачовського, Федора Могиша, Івана Колоса, Миколи Рішка та багатьох інших поетів. Свою поетичну творчість О. Теліга представила віршем "Мужчина", в якому є такі рядки:

*Гойдайте кличний дзвін! Крешть вогонь із кремнів!
Ми ж радістю життя вас напоївши вщерть
Без металевих слів і без зітхань даремних
По ваших же слідах підемо хоч на смерть.*

Своїм життям О. Теліга довела, що ці слова не були лише поетичною фразою, а реальною присягою, яку вона з честю виконала.

В короткій передмові до збірника упорядниці заявила: "Головним же завданням редакції було підкреслити ідею Батьківщини, горячої любови до Неї і прагнення великої вирішальної боротьби, що тісно в'яже і наповнює одним сильним духом твори поетів з різних періодів нашої історії".

Після розстрілу поетеси не могло бути й мови про видання її збірника-антології у Празі. Німецька цензура Протекторату суворо заборонила її видання і весь набір було знищено. Коректорські шпальти книжки потрапили до видавця Євгена Вирового, який думав видати книжку О. Теліги після війни. Та коли 17 травня 1945 р. солдати Червоної армії (горезвісного "Смершу") прийшли арештувати його, він покінчив життя самогубством, вискочивши з четвертого поверху своєї празької квартири на кам'яний брук перед авто, яким мали його відвезти.

Через двадцять років я, завдяки фотографу Тарасові Кущинському, знайшов верстку невиданої книжки "Буде буря!" у підвалі колишньої квартири Євгена Вирового, між паперами, підготовленими у збірний пункт утильсировини. Про свою знахідку я повідомив багато установ в Україні, США, Канаді та Західній Європі. Окремі статті про неї опублікував у Києві та Пряшеві. На жаль, ні в Україні, ні поза її межами досі ніхто не виявив бажання видати друком цей цінний твір однієї з найвизначніших дочок українського народу.

Хоч майже всі вірші збірника "Буде буря!" були вже опубліковані, кожен з них пройшов апробацію Олени Теліги, яка саме ці, а не інші вірші, залучила до своєї публікації, призначеної на пробудження національної свідомости українців, притупленої 20-річним більшовицьким пануванням. З того часу минуло 56 років, однак це призначення анітрохи не втратило своєї актуальности. Навпаки, десятиліття більшовицького панування над Україною ще більше притупили національне самопочуття українців. В сучасній самостійній Українській державі, в якій лише 10 відсотків друкованої продукції видається українською мовою, українців потрібно "пробуджувати" не з меншою інтенсивністю, ніж на початку 40-х років. Правда, вже не "похідними групами" (хоч і вони не втратили своєї доцільности), а посередництвом школи, церкви, армії, культурно-освітніх закладів, громадських організацій, головним чином, молодіжних та жіночих. Життєвий подвиг Олени Теліги в цьому сенсі може стати наочним прикладом любови до України, а її антологія "Буде буря!" — вагомим підручником національного виховання.

Відкритий лист до вільних членок СУА!

Дорогі пані!

Від Аляски далеко на південь до штату Фльорида і від штату Мейн через цілий континент до Каліфорнії, по різних містах великих чи менших, живуть українські жінки, які відчують потребу належати до Союзу Українок Америки.

З різних причин — віддалі, часу, здоров'я — Ви не маєте змоги належати до відділів СУА, тому вирішили бути вільними членками. Головна Управа СУА шанує Вас за це і дорозить кожною з Вас. Не думайте, що Ви самотні, під цю пору налічуємо 112 вільних членок.

В більшості нас розділяє велика віддаль і єдиний спосіб зв'язку — це листування. Ви отримали об'язники референтур СУА: стипендій, суспільної опіки і виховної. Багато із Вас позитивно зареагували і стали спонсорами Стипендійної Акції або підшукали спонсорів та склали датки на фонд Чорнобиля СУА. Щире спасибі Вам!

Ми горді, що Ви з розумінням ставитеся до праці і проектів нашої організації.

Мені надзвичайно приємно з Вами листуватися. Дальше заохочую усіх писати, коли виникнуть якісь запитання, сумніви чи поради, пишть — ми вислухаємо Вас. Радіємо, що цікавитесь, що не байдужими!

Цим листом вітаю вільних членок Союзу Українок Америки.

Ще раз дякую за співпрацю, контакт з нами, листи, які радо вітаю і нетерпеливо очікую.

Бажаю здоров'я і усіх Божих ласк!

Оксана Фаріон,
членка Головної Управи,
зв'язкова вільних членок.

ВІЛЬНІ ЧЛЕНКИ СУА

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ — УЛЯНА ДЯЧУК

Українська громада в США як зорганізована спільнота проіснувала вже понад століття. В значній мірі це сталося завдяки праці одиниць згуртованих в організаціях, які об'єднували розсіяних по цілій Америці вихідців з України. Самі одиниці можуть передати своїм дітям сантимент до України і можуть вплинути на своє вузьке довкілля тим, що звернуть увагу на Україну. Проте, щоб поставити себе на карту, як етнічна група, треба організацій всенароднього масштабу.

Забезпеченеві товариства — Провидіння, Братський Союз і Український Народний Союз — залишаються найстаршими об'єднаннями українців за кордоном. Їхня преса утримує зв'язок між українцями Америки і приносить новини зі світу. Разом з церквами, школами, громадськими організаціями, такими як Союз Українок, товариства допомагають нам зберегти свою ідентичність та розвивати громадське життя у своєму та загальноамериканському середовищах.

Український Народний Союз, безперечно, одна з найважливіших громадських організацій діаспори. Особливо в останні роки, коли немає спільного голосу українців в США, Союз мимоволі представляє українську еміграцію. Офіціози УНС — щоденник "Свобода" та тижневик "The Ukrainian Weekly" — це справжня преса діаспори. Особливо "The Ukrainian Weekly" став джерелом інформацій про Україну та про діаспору для усіх, хто цікавиться нами. Крім того, за час існування УНСоюзу уділено 3,955 стипендій на загальну суму 1,548,000 дол.

На чолі цієї організації з мільйонними прибутками 1974-1990 р. як головний скарбник, та від 1990 р. по сьогодні, як президент УНС, стоїть членка Союзу Українок Америки — Уляна Дячук.

Мені вдалося зустрітись з нею у її перевантаженому розподілі годин для розмови у кабінеті президента УНС.

— Пані президент, Ви напевно зустрічаєтесь з проблемами, очолюючи таку велику організацію?

— Проблем є дуже багато більших і менших. Наша організація є найстарша і найбільша поза межами України. Вона об'єднує різні верстви американської і канадської громади. У наших рядах є друге і третє покоління тут народжених американців і канадійців. Також є ще і ті, які приїхали в 20-30-их роках і по Другій світовій війні, а зараз — найновіші, які недавно приїхали з України, ми їх називаємо "четверта хвиля".

Організація зуміла погодити їхні потреби і погляди, це було найбільшим досягненням. У наших рядах вони почувають себе членами однієї великої родини, яка дуже багато зробила, щоби зорганізувати емігрантів ще перед початком 20-го століття, освідомити їх,

Уляна Дячук

Ulyana Diachuk

та повести за собою. Без нашої організації не можна було б мати української громади і тих всіх великих грошових допомог та людської діяльності і активності, яку ми, українці в Америці, проявили.

В цьому допомогла нам наша преса — щоденник "Свобода" — а опісля, для молодших поколінь, які тут народилися — англomовний український тижневик. Газети об'єднували громаду та спрямовували її. Це завдання вони виконують до теперішнього часу.

Все, що діється в українській громаді — чи це будуть позитивні, чи негативні наслідки — висвітлюється в пресі нашої організації.

Відносно проблем. В теперішніх часах відходить багато осіб, громада зменшується і це відчувають всі організації та церкви. Тяжко тих людей замінити молодшим поколінням, яке має цілком інакші зацікавлення й потреби. Тому я вважаю, що цей час є критичний і перехідний, в якому мусимо вжити усіх заходів і зусиль, щоби притягнути молодше покоління і нових емігрантів в наші організації для їхнього підсилення і зміцнення.

— Як поєднуєте свою працю в УНС із працею в громаді?

— Це питання для кожного, хто працює в нашій організації, є самозрозумілим. Починаючи від рядових працівників і до екзекутиви, усі, хто працює в УНС — повинні працювати в українській громаді. Коли звернемося до нашої історії, то побачимо, що всі попередні керівники, та члени екзекутиви крім виконання своїх обов'язків в УНС очолювали різні громадські організації так як Український Конгресивний Комітет та інші. Пам'ятаю Д. Галичина, О. Лисо-

гора, д-ра Я. Падоха та багатьох інших членів. Тепер я очолюю УКРАД-у.

— Чи можете розказати про Вашу співпрацю з Україною від часу проголошення її незалежності?

— Від самого початку ми розвинули свою журналістичну діяльність в Україні. Коли з'явилася можливість, ми акредитували для українського тижневика журналістку Марту Коломієць, щоби вона подавала інформації нашим читачам про всі події, в першу чергу про події на політичному полі в Україні. Ми пишаємося тим, що були першими і далі продовжуємо працю, маючи "вуха та очі" в Україні для отримання вісток так, як ми звикли в Америці і як очікуємо від професійних журналістів. Ми також співпрацюємо з незалежною агенцією в Україні — УНІАР. Вона щоденно передає нам повідомлення, які друкуємо в "Свободі". Розвинули багато контактів в Україні з людьми, які хотіли видавати книжки, потрібні для засвоєння знань з історії України та бізнесу. На Конвенції 1990 р. був створений фонд "Відродження України", завдяки якому ми могли виконати наші плани. Цей фонд складається з пожертв наших членів і приятелів, які піддержують УНС. За допомогою УНС видано вже кілька книжок: Тарас Гунчак "Історія України — перша половина ХХ століття", Іван Білас "Репресивна каральна система в Україні 1917-1953 рр." Крім того вийшло чотири читанки для дітей, тиражем 50 тисяч.

Розгорнено акцію поїздок учителів в Україну для навчання англійської мови. Акція триває п'ять років і має великі успіхи завдяки її керівникові д-ру Зірці Воронці. Вона випрацювала проект, співпрацює з нами і нашим спонсором, товариством "Просвіта" ім. Т. Шевченка. Курси проводяться в 22 областях України, в 1992-1996 рр. в них взяло участь 4,460 студентів. Створено постійні центри у Києві, Луцьку, Харкові і Вінниці.

Друга наша акція — це курси для учителів в Україні зі застосуванням найновіших методів у американських школах включно з новою технологією, яку залишаємо їм для використання. Курси зорганізувала д-р З. Воронка, а фінансову допомогу надав фонд Сороса "Відродження".

— Як Ваша думка про зв'язки української громади з урядом у Вашингтоні?

— На жаль, пересічні українці не уявляють собі великих можливостей і потреб, які існують у Вашингтоні, щоби мати зв'язки з американськими законодавцями. Також не розмежовують наше завдання у Вашингтоні із завданням дипломатичних представників України.

Українські дипломати і українська амбасада представляють погляди уряду України, а ми, громадяни Америки, — погляди та бажання нашої громади. На мою думку, у Вашингтоні ми повинні мати більше добре обізнаних людей не лише в одній канцелярії. Кілька канцелярій можуть виконувати більше потрібної праці у Білому Домі, в Конгресі і в урядових

агенціях. Нам дуже тяжко на це знайти фонди і тому ми обмежуємося добровольцями або мінімальним складом українських бюр. Інші етнічні групи, навіть менші, зрозуміли завдання свого представництва у Вашингтоні і багато краще притягнули жертводавців на таку важливу працю. Ніщо не вплине краще на сенаторів, конгресменів чи Білий Дім, як звернення тих, які за них голосують. Так працює ціла американська система, до якої ми мусимо включитися. Найважливіше те, щоби тут народжене молоде покоління і люди середнього віку включилися в працю республіканської і демократичної партій. Бачимо, які добрі успіхи мають особи на головних місцях в Канаді тому, що ті одиниці вибилися в канадській партії. Нам бракує кількості голосів, бо нас є мало, тому ми мусимо робити альянси з іншими етнічними групами, які також мають свої потреби і ми мусимо їх піддержувати, але якщо нам потрібно їхніх голосів, тоді звертаємося до них за підтримкою, в основному у справах України. Наша присутність у Вашингтоні для справ України буде дуже важлива на довгий час.

— Як бачите майбутність української громади в США?

— Українська громада за 5-10 років буде зовсім інакше виглядати як сьогодні. Буде, мабуть, менше організацій, зовсім інша діяльність. Тут може нам багато допомогти Україна, яка має великі можливості. В першу чергу це культурний зв'язок, а також допомога нашій молоді у зацікавленні українством. Тут хочу звернути увагу на інші етнічні групи, які дуже вміло і корисно використовують вільний час молодих людей під час літніх вакацій. Норвежці з Америки висилають своїх дітей до Норвегії, а звідти — сюди, щоби познайомити їх з американським способом життя. Такі контакти впливають дуже позитивно на встановлення зв'язків з підприємцями чи професійними людьми. Для нас є головне, щоби якнайбільше наших людей пізнало свою Батьківщину-Україну. Щоби знали, звідки прийшли їхні батьки, що маємо свою землю, культуру, і все, що вони вчили в школі, чи їм розказували батьки — це не байка, а дійсність. Знаю особисто таких молодих людей, які перебуваючи в Україні зав'язали контакти, а тепер постійно їх продовжують. Коли економіка України стане міцнішою, коли налагодяться закони, які будуть виконуватися, тоді можна буде краще здійснювати всякі проєкти.

— Як ставляться до Вас мужчини, як до жінки, котра очолює одну з найбільших організацій?

— В своїй організації я працюю довгі роки, так що мене знають, як професійну людину, з якою вони роками співпрацювали, тому я не відчувала іншого ставлення до мене, як до інших людей. Мушу сказати, що тільки тоді, коли мене обрано головою УНС, я прийшла до висновку, що я є першою жінкою, яка очолює таку велику організацію. За останніх 10-20 років часи дуже змінилися, як бачимо, жінки добиваються більше прав і очолюють різні організації,

Закінчення на стор. 33

*Членство Союзу Українок Америки, Редколегія, редакція "Нашого Життя"
висловлюють щирі співчуття*

Почесній членці СУА, членові Редколегії "Нашого Життя"

д-р АННІ-ГАЛІ ГОРБАЧ

з приводу тяжкої втрати — смерті мужа

світлої пам'яті д-ра ОЛЕКСИ ГОРБАЧА

*емеритованого професора славистики Й. В. Гете Університету в Франкфурті над Майном,
Українського Вільного Університету в Мюнхені,
Українського Католицького Університету в Римі,
дійсного члена Наукового Товариства ім. Шевченка,
який відійшов у вічність 23 травня 1997 року.*

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

УПРАВА І ЧЛЕНКИ 33-ГО ВІДДІЛУ СУА В КЛІВЛЕНДІ, ОГ. ВІТАЮТЬ СВОЇХ ЗАСЛУЖЕНИХ, ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНОК СТЕПАНІЮ ВІЛЬШАНЕЦЬКУ, ІВАННУ ВОВК, МИРОСЛАВУ ГРАБЕЦЬ І ЕМІЛІЮ ВОЛЯНИК.

*Зліва: Степанія Вільшанецька, Іванна Вовк, Мирослава Грабець, Емілія Воляник.
Stepania Vilshanska, Iwanna Wowk, Myroslawa Hrabec, and Emilia Volianyk.*

Варка Бачинська, протоколярна секретарка СУА, вибрана головою Управи Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу в Нью-Йорку. Округа об'єднує 21 відділ Метрополітального Нью-Йорку і нараховує 2,477 членів УНСоюзу.

Вітаємо Варку Бачинську та бажаємо успіхів.

5 травня ц. р. у Нью-Йорку відбулися річні наради і вибори провду Національної Ради Жінок США. СУА репрезентували членки Екзекутиви СУА Ольга Тритяк та Ярослава Рубель. Президентом НРЖ переобрано Віру Ріверс.

15 травня ц. р. у Вашингтоні, Д.К. на запрошення Віцепрезидента США Алберта Гора з нагоди робочої візиту Президента України Леоніда Кучми, відбувся бріфінг з членами безпеки Віцепрезидента, в якому брала участь голова СУА Анна Кравчук разом з представниками українсько-американських організацій. На бенкеті Президента Л. Кучму відзначено нагородою.

*Вашінгтон, Д.К. Голова СУА Анна Кравчук із заступницею голови Мартою Богачевською-Хом'як.
Washington, D.C. At the reception for President Leonid Kuchma of Ukraine: UNWLA President Anna Krawczuk (standing) with Vice President Marta Bohachevsky-Chomiak.*

18 травня ц. р. відбувся з'їзд Окружної Управи Округи Філадельфії. Головою переобрано Марію Раковську. Референтуру екології очолила Марта Пеленська. Екзекутиву СУА репрезентувала Анна Кравчук.

Суспільна Опіка СУА зайнялася оздоровленням дітей з Чорнобильського району. Влітку 20 дітей відпочиватимуть в санаторії "Джерело" м. Трускавець, а 50 — в літньому таборі "Зорепад", село Струсів Тербовлянського району, Тернопільської області.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

JULY-AUGUST 1997

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

AT HOME IN A POEM

by VIRLANA TKACZ

It was in March. I sat on the floor of a my friend's apartment in Kyiv listening to Oksana Zabuzhko read "Through the Looking Glass: Mrs. Merzhynsky." I felt at home with this group of Ukrainians, Ukrainian-Americans, Ukrainian-Canadians and Americans of various backgrounds, come together for this poetry reading. I looked across the room and saw Ulana Holovenko smile. Last summer Ulana took part in our theatre workshop at Harvard and we had put together a playlet called "Gazing at Lesia." Ulana had played Oksana Zabuzhko, and read the poem we were now hearing. She listened intently to Oksana, at moments laughing with the others, at moments chilled by Oksana's dramatic irony. As I watched Ulana, I realized how much she resembled the poet, not only physically, but also in spirit.

It was a great pleasure to introduce the two women to each other and soon we were joined by the other participants in the Harvard workshop. Many of the students from Kyiv who had gone to Harvard Summer School came for the reading. Solomea Pavlychko, the literary critic who taught the class in Ukrainian literature at Harvard last summer, also joined our conversations. Students told Oksana how our playlet had developed out of an argument in Solomea's literary class because, depending on where we came from, we all had such different images of Lesia Ukrainka. So, I suggested that we present some of them in a theatre piece which we could base on Oksana Zabuzhko's poem "Through the Looking Glass: Mrs. Merzhynsky." This poem asks the question, "If Lesia Ukrainka had married Serhi Merzhynsky, the man she loved who died of tuberculosis, would she have been happy to be occupied with her family and daily chores? Or would she lie awake at night trying to

Oksana Zabuzhko reads a poem as Solomea Pavlychko and Natalka Bilotserkivets listen.

recall why the name "Miriam" seemed so familiar?" (Miriam, of course, was the name of the main character in her first poetic drama, *A Woman Obsessed*, which Lesia wrote when Merzhynsky died.) Our playlet also included a poem by Lesia Ukrainka, an excerpt of a review by Ivan Franko of her work and some quotes from one of Solomea's articles.

Solomea told us how surprised she had been to see herself as a character in our piece at Harvard. Her character, "the Historian," supplied facts about

Lesia's life that the poem assumed and presented her own version of Lesia. At one point, her character interrupted the production in an attempt to put an end to the poet's "ahistorical fantasies." This clash of visions was presented with an ironic edge that made the playlet work. Students then explained to Oksana how other characters were presented and how the whole piece came together. It was great to watch such animated recounting of what we had done last summer.

I had also invited Ludmyla Taran, Natalka Bilotserkivets and Oksana Batiuk to our gathering and they were all authors of text the students had performed. Later it was great to hear people passionately argue their own interpretation of a particular poem in the presence of its author. Last summer, many of the Ukrainian students seemed to think that there could only be one correct version of a poem: "what the author meant." Here was the opportunity for them to meet the authors and ask about it. But now the way they discussed literature had really changed. The students were more interested in relating how the works were interpreted and how this was expressed in the staging. Their experiences at Harvard and Solomea's class certainly had something to do with this change. She was very aware of how discourses of literature change. She had just written a book on the topic "Discourse of Modernism in Ukrainian Literature." Solomea brought the first copy to our gathering. We took turns looking at the volume and stayed up late talking about the poetry, culture and politics in Ukraine today.

That night Oksana Batiuk and I planned a little surprise for our gathering. We announced that we would read translations of ours which had just been published by Svito-vyd Journal, in both Ukrainian and the original language. Oksana and I had worked together on translations into Ukrainian since 1994 and our work had previously been published in Svito-vyd, so the fact that we were reading our translations was hardly surprising. What was unusual this time, however, was that the original language of the poems was Japanese.

We had always included texts from Asian literature in our theatre pieces. For instance, in *Waterfall/Reflections*, Nina Matvienko sang "Out of the Darkness" with Shigeko Suga and Karen-Angela Bishop. This poem was originally written in the 11th century by Izumi Shikibu, one of the greatest Japanese poetesses. Oksana Batiuk and I translated the poem so that Nina could sing it in Ukrainian, while Shigeko sang in Japanese and Karen in English. Genji Ito, resident composer, wrote the music for the poem, so that each language was featured at first alone and then all three were combined at the end in a powerful cres-

cendo. We had sent our translation of this poem and six others on which we had collaborated for other projects to Svito-vyd. We were very glad to see them published.

The timing was perfect. We decided to initiate a new wave of cultural exchange between Ukraine and America, which would open new cultural horizons. I feel that it is very important that Ukrainian culture enter into dialogue with other cultures of the world now. Regard for the variety of world cultures, rather than belief in a hierarchy of culture which Ukraine must aspire to scale, will bring a true sense of growth and self-respect.

It was with this in mind that I had come to Kyiv for the Sixth Berezillia Arts, an international festival of experimental theatres. The Yara Arts Group, which I head, was to open the festival with its production of *Virtual Souls*. This show exemplified what we meant by "new wave of exchange." It was inspired by the Ukrainian poem "Swan" by Oleh Lysheha and created by members of Yara working together with artists from the Buryat National Theatre in Siberia. (See *Our Life*, January 1997.) *Virtual Souls* opens as a group of young New Yorkers surf the Web. Someone opens a web page with the Buryat Chronicles -- recorded oral histories -- of the Buryats, one of the indigenous tribes of Siberia. As a Bard sings of times long ago, a mythical Buryatia is revealed on stage. Through a series of songs and rituals, the contemporary characters in our play see Nature reveal her secrets, and fall into roles in a story of swans which transform into beautiful women. The entire piece was sung to a score by Genji Ito which included such traditional forms of Buryat music as throat singing and accompaniment on a *morin khoor*, a traditional string instrument.

Virtual Souls premiered at La MaMa Annex in January. The press in New York was enchanted with the production. Bert Wechsler called *Virtual Souls* "the most complete and satisfying show I have seen at La MaMa (and anywhere else) at least since Alice Farley's" show two years ago. Reviewing the production for the Ukrainian paper Svoboda, Bohdan Boychuk wrote: "Virlana Tkacz has very successfully combined singing, music, dynamic movement and choreography into a unified style which visually transmits not only the narrative, but also the spiritual content and gives us a sense of the Buryat world." Melinda Jo Guttman wrote: "It is as if director Virlana Tkacz used a laser beam to remove thin layers of culture from our eyes and transported us to a primeval state... This Pirandellian, richly woven multicultural, multimedia chamber opera, sped through its hour-and-a half like a lucid dream."

Virtual Souls created by the Yara Arts Group and artists from the Buryat National Theatre in photo: Cecilia Arana, Andrew Pang, Tom Lee, Katie Takahashi and Zabryna Guevara as young New Yorkers surfing the Internet. Photo by Watoku Ueno.

We now were going to do this show in Ukraine, completing the cultural exchanges initiated in the project. We were going to bring this piece "home," show *Virtual Souls* to Oleh Lysheha, the poet whose poem had inspired it. I came to Kyiv before the rest of my troupe to work on translating sections of *Virtual Souls* with Oksana Batiuk into Ukrainian, for local audience. Since the entire show was sung, the new translations would have to match the music and that's a lot of work. We had already started the process the previous fall when I stopped in Kyiv on my way back from Siberia. In the winter, as we were getting ready for our Kyiv trip, I worked on the songs with Natalka Honcharenko, who had recently joined our production staff as a stage manager. Natalka, it turned out, was a gifted singer and musician and she soon became our musical director. She started to teach our actors to sing some of the songs from our piece in Ukrainian. One of our actors, Zabryna Guevara, who spoke Spanish, had a particularly good ear for Ukrainian. Her pronunciation was so good, that it was hard to believe she didn't speak the language.

From my previous work in Ukraine, I've learned that it is much easier for me if our company in Kyiv grew in size slowly. I first arrived with Tom Lee, Yara actor who played the part of the Hunter in our show. We conducted a master class with the theatre

students at the Institute of Culture in Kyiv. In return, the Institute provided us with space to rehearse the Ukrainian texts we had developed. Kyiv was the obvious place for our rehearsal because although most our company was from New York, the three Buryat actors in *Virtual Souls* lived on the other side of the world in Siberia.

We decided that the opening scene of *Virtual Souls*, in the computer world of New York would be sung only in English, but we would create a separate Ukrainian introduction to this scene. As the lights faded at the top of the show a voice sounding like a late night radio host described this world.

Imagine: a city where no one works.
Or rather imagine a city where everyone works and works very hard
but no one goes to work.
Everyone is connected to a great web of zeros and ones
carrying every fact, each detail
we know about our planet.
It is the evening of the twentieth century.
We sit behind screens
Watch floating gray web pages
Instantly receive messages from around the globe
Fall in love through our computers
Fall in love with our computers
And believe that someday we will know everything

Virtual Souls in photo: Tom Lee undergoes a traditional rite of passage guided by Sayan Zhambalov and Erzhena Zhambalov as Cecilia Arana looks on. Photo by Watoku Ueno.

Sometimes we'll be the source
 And sometimes the seekers
 And there will be no difference
 Then words will be magic...¹

Olya Radchuk played this mysterious part in our show in Kyiv. Her voice was very familiar to many people in the audience. Not only had she previously worked with Yara on *Blind Sight* and *Waterfall/Reflections*, she was now a well-known late night host for a radio station in Kyiv.

Oksana and I then translated the traditional Buryat folk songs, so they could be sung in Ukrainian to the original melody. Previously we had translated these songs into English. We now had the texts to sing the mythical part of the play in Buryatia in Buryat, English and Ukrainian. Our actors Zabryna Guevara, who is of Venezuelan ancestry, Tom Lee, who is of Chinese-Polish ancestry, Lydia Radziul, who is of Ukrainian ancestry, Katie Takahashi, who is Japanese and Erzhena Zhambalov, who is Buryat, all learned to sing sections of our piece in Ukrainian. Natalka Shevchenko, who worked with us previously on *In the Light* and *Waterfall/Reflections* filled in the Bard's narrative as a voice-over in Ukrainian.

Yara creates its pieces in rehearsal. We start each project with many separate poems, songs or historical texts and in rehearsal weave them together to create scenes. During our rehearsals in Kyiv we discovered new solutions to some of our scenes. The most important change occurred in the ending. In New

York, after the Hunter returned the swan's wings to the swan, we played a scene in which the Buryat actors tell the New York actors that the traditional legend has a different ending than that of our play. This scene was a favorite of New York audiences. Its appeal was based on the actors' struggle to communicate without a common language. Translating the scene would have killed it. A hymn to Lake Baikal followed and the New York production ended. In Kyiv, we decided to try something completely different to convey the same feeling. We repeated the Buryat folk song which had carried the New Yorkers to the mythical Buryatia.

Are those swans flying high in the sky? I sing ho-hey
 Do they gaze from above on our land? I sing ho-hey²

In the beginning of the mythical section Erzhena had sung this song in Buryat dressed in the traditional dress of a shaman. The American women answered her in English and then as they tried to sing the song in Buryat the landscape transformed into mythical Buryatia. Erzhena sang the piece once more at the end of our play in Kyiv dressed in contemporary clothes. She started the song alone in a down light, at first unsure anyone would answer her. Slowly the others all dressed in contemporary clothes start to answer

¹"Wind in the City" by Virlana Tkacz and Oksana Batiuk

²"Yoxor" traditional Buryat song, translated into English by Sayan Zhambalov, Virlana Tkacz & Tom Lee.

her and join her in the light. As the lights fade, a slide of Lake Baikal appears on the back screens silhouetting the actors who raise their arms as if to fly off in the dark. The idea and the feeling of the original scene was conveyed without any words.

This is the way Ellen Stewart, one of the most respected people in American theatre and the director of La MaMa, where Yara is a resident company, encourages us to work. She always asks "Will blind people understand your piece? Well how about deaf people, or people from China?" She asks these questions to make us think about how to communicate directly with other people through all the means available in theatre. Ellen came to Kyiv for the opening of the festival. This was the third time she traveled with us to Ukraine. She rang the bell before our show, as she always does at La MaMa. The audience in Kyiv loved her, they also really enjoyed our show. No one had ever seen anything like this before in Kyiv.

Afterwards, I saw Oleh Lysheha smiling and was very relieved. You never know how poets will react when you interpret their work on stage. I was especially concerned because we had to change the gender in a section of his poem that was a song in our play. In New York, Cecilia Arana sang the song in English translation.

I walked into this museum
 Right near the canal...
 No one else was there...
 And in a corner under glass
 I saw a dried out pair of ancient slippers,
 Which must have lain in some bog...
 The feet they once held
 Have probably turned to dust....
 Pointy, graceful,
 With curved straps
 I couldn't pull myself away from them...
 Would you believe me
 If I told you
 That my foot used to be so happy
 In those slippers?...³

When we restored the original Ukrainian we realized that the masculine gender of the speaker in the original had to be replaced by the feminine if the song was going to fit into our play. I told Lysheha about this change over the phone. He seemed amused and said the change wouldn't bother him, but it's hard to gauge true responses over the phone. I was glad to see it hadn't.

³"Swan" by Oleh Lysheha translated by Virlana Tkacz & Wanda Phipps

Zabryna Guevara and Lydia Radziul rehearse the Ukrainian translation of a song from *Virtual Souls* with Natalka Honcharenko.

Oksana Zabuzhko and many other poets were at our opening, as were many local artists, such as Nina Matvienko, who had worked with us on previous shows. The first night also brought a number of representatives from the American Embassy including James Seward, the cultural attache and Victor Kytasty, director of America House. There were also several representatives from Kyiv's Soros Foundation, whose Moscow branch had paid for the travel expenses for the Buryats. Newspaper, radio and television carried the news about the opening. There were many young people in the audience. Our students from the Cultural Institute were there, as were students from the Theatre Institute in Kyiv where I had lectured on American Theatre. Our Harvard students were there, too, and we were very grateful to them. They had helped us find a great tech crew among their English speaking friends in Kyiv. There were dozens of slides which had to be projected on four different screens during the show. On opening night the crew managed to project them all without making any mistakes.

Very special guests were the members of the Buryat community in Kyiv. They brought flowers and several had tears in their eyes as they thanked us after the show. They said they couldn't believe that they were seeing such an authentic view of their culture in Kyiv. After our opening we arranged a concert of traditional Buryat songs and music at the University of Kyiv-Mohyla Academy. Sayan Zhambalov performed throat singing with Erdeny Zhaltsanov, who accompanied them on the *morin khor*. Erzhen Zhambalov joined them on the folk songs. The artists also performed their own works for an audience which included students, music lovers and Buryats who live in Kyiv.

Yara Arts Group with the Crimean Tatar students at Theatre Institute in Kyiv.

We were glad to be able to arrange this concert at the Kyiv-Mohyla Academy. We had rehearsed *Waterfall/Reflections* there two years ago and had really enjoyed our workshops with Valeri Bilchenko's Kyiv Experimental Theatre, which is in residence at the Kyiv-Mohyla Academy. One of the highlights of our visit to Kyiv this time was the production of Samuel Beckett's *Waiting for Godot*, the first Ukrainian language production of the play which was translated by Volodymyr Dibrova. It was directed by Ala Zamanska, who had worked with us as a sound designer when *Waterfall/Reflections* played at the Berezillia Arts Festival. This was her first directorial effort and it was wonderful. The production depended heavily on the two main actors, Anatoli Petrov and Yaroslav Chornenky, who had worked together for over seventeen years. This experience, and their great sense of play, helped the production come alive in a very special way that transcended the language barrier. My actors loved the production. The show seemed very contemporary and struck a deep chord in Ukraine. Today so many people there seem to spend all their time waiting for "someone."

On my previous trips to Ukraine I've never had much time for sightseeing in Kyiv. But this time I was able to join the actors on several jaunts through town after the show opened. We spent one sunny afternoon at Pecherska Lavra visiting the various churches, museum and archives. We saw the beautifully organized Museum of Theatre, Music and Film. The first floor is devoted to pre-Revolutionary Theatre, while 20th century Theatre is exhibited upstairs. The exhibit was organized in the 1980s and still cites Les Kurbas's date of death as 1942, when it has been a well known fact

for years that he was shot in 1937. I am sure there are other facts that could use updating, but no one has done so. The Historical Treasures Museum is spectacular with its Scythian gold jewelry, as are the church treasures. We were invited to an advance viewing of the costume exhibit which was being prepared at the Ukrainian Folk Decorative Art Museum. The exhibit would for the first time focus on Ukrainian urban dwellers. I was surprised at the sophistication of design, sense of fashion and the sheer beauty of the clothes. We also had a chance to visit the outdoor Museum of Folk Architecture outside of Kyiv. The day was sunny,

Lydia Radziul, Nataalka Honcharenko holding "Nestor", Tom Lee and Virlana Tkacz at the outdoor Museum of Folk Architecture.

but with snow flurries, hardly the time to visit an outdoor museum. But I am glad we went. The winter weather gave us a better appreciation of life in such villages and how cozy some of these homes actually were.

The topic of home began to obsess me. During our stay in Kyiv we had workshops with the first class of Crimean Tatar students in the Theatre Institute. Somehow I started talking about home with the students. These young people had been brought up with a dream of coming home someday and the reactions were very powerful. On May 18, 1944 on Stalin's orders all Crimean Tatars were rounded up and exiled all to Central Asia. Their language and culture were forbidden for many years and they were not allowed to return to Crimea until 1989. Now the Crimean Tatars are returning to Crimea, but there is no place for them to live. They build their own houses in the fields, trying to reconstruct the culture, arts and language of their homeland from bits and pieces the old people remember. The theatre students were impassioned and full of questions. How could they create art and theatre in a language that for so many years had been limited to the home, been reduced to a kitchen language. The feelings and anxieties they expressed were very familiar. These were the very questions I had when I first worked in Ukraine. I was overwhelmed then with the question of what was my home. Now after my work with the Crimean Tatar students, all the poems that spoke to me directly were about home. This topic was

becoming my home, the probable site of my next project.

When I returned home, to New York, I organized a reading of poems about home by my favorite contemporary Ukrainian writers. The occasion was a celebration. The Global Commitment Foundation advised us that it would present a Poetry Prize to one of the poets. We called the evening, *Hot House: Poems on Heart and Home*. We included poems by such favorite poets as Oleh Lysheha, Ludmyla Taran, Oksana Batiuk, Oksana Zabuzhko, Serhi Lavreniuk and Victoria Stakh. For the first time, we included poems by Mykola Vorobiov and Maria Rewakowicz. The Yara actors performed the poetry in the trademark Yara method of interweaving the original and translation. Several poems had been made into songs by Genji Ito and were sung. This time we also included a trilingual presentation of seven Japanese poems.

At the end of the evening, Sandra Alpert, the head of the foundation, announced that this year's Poetry Prize had been awarded to Oksana Zabuzhko. Zabryna Guevara read a fax from Oksana thanking the foundation: "Your choice has proved that the language of poetry can be understood even without any specialized knowledge of a country and its literary tradition. In other words, that in our crazy world -- poetry, (however esoteric a genre it may seem to be) retains its role as the universal means of "soul-to-soul" communication, crossing all frontiers." Yes, poetry could be the place we come together, our home.

A GUIDE TO SUCCESSFUL WEIGHT MANAGEMENT

by IHOR MAGUN, M.D., F.A.C.P.

Obesity is a serious, chronic condition that significantly influences the occurrence and severity of conditions such as hypertension, diabetes and coronary heart disease. It can have a wide range of origin. Recent intensive research suggests that obesity is not always a simple problem of willpower, but rather a complex disorder of hormonal pathways. One hormone, leptin (from the Greek word leptos, meaning "thin"), appears to inform the brain about the inventory of fat stores in the body and instructs it to burn calories and adjust the intake of food. Family history is also important as it appears that obesity can arise from genetic predisposition. If one parent is obese there is a 40% likelihood that a child will be obese; if there are two obese parents, the probability goes up to 80%. Weight gain commonly occurs

with advancing age and for some individuals, maintaining current weight is as important as losing weight is for others. Individuals who have been overweight all their lives and have failed at weight loss attempts have a more difficult time losing weight and keeping it off than those who experience excessive weight gain later in life.

In the United States, over one third of the population is considered to be overweight and our society seems to be obsessed with the topic of dieting and weight loss programs or regimens. All too often, overweight individuals resort to fad diets and "quickie" fixes. Too many individuals have an inappropriate estimation of weight loss expectations and of the time factors involved. They resort to fad diets and "quickie" fixes that can be medically dangerous and that achieve the desired results

only temporarily.

So where does all of this information lead us? One of the first facts to consider is that we should be realistic about weight loss expectations. The second important fact is that a weight loss program should focus on *lasting* change, not temporary change. Lasting change requires behavior modification that has a duration of no less than three or four months. The longer the program lasts, the easier it becomes. The longer we stay on a modified diet, the more likely we are to achieve the desired goal. Ideally, behavior modification will become part of our lifestyle and this is the key to success.

Behavior modification begins with psychology. It helps to say to yourself that you are on a "modified-eating plan", something which sounds better than being "on a diet". Behavior modification also relies on honesty. Eat breakfast, lunch, dinner and a small late evening snack. There should be no eating between meals and (you knew this was coming!) keep track of your caloric intake. It is a good idea to write down at least for the first two weeks, everything you eat and count the calories. They add up more quickly than you know and by counting calories, you will see where the problem lies. Be honest — if you ate that chocolate cake, you ate that chocolate cake. Write it down.

Once you have established a list of foods normally eaten and know where all those calories come from, you should begin caloric restriction. Start with cutting about 500 calories per day based on what you normally would have eaten, or eating 25 calories per kilogram of ideal body weight per day. The ideal body weight information is readily available in books, libraries and at your physicians office. The Matropolitan Life Insurance Height-Weight Table also provides this information.

Your behavior modification program includes making changes in your food shopping routine and your food preparation routine. Do not buy foods that you know will be tempting and hard to resist. If you leave that chocolate cake at the bak-

ery, you won't have to resist temptation! Buy more high fiber plant foods. There are many interesting ways to prepare low fat, or even no fat, foods. Recipes are readily available and are quite satisfying. Don't fry. Try baking, broiling, steaming or microwaving food instead.

Behavior modification also requires self-discipline. Control your dietary portions. Adding "just a little more" or even eating the rest of what is left over adds unnecessary calories. Those special events that seem to be outside of our control — restaurants, banquets, weddings, cruises, etc. — are events that merely present other choices. Many facilities are well aware of their health-conscious and weight-conscious clientele and provide appropriate choices. They are often there for the asking. If they are not, control the meal instead of letting it control you. Decide how much of it you will eat and how much of it you will leave untouched. Exercise self-control by sticking to that decision.

Exercise your body too. Individuals who exercise at least 3 to 5 hours per week do much better in keeping weight off than those who do not. Before starting any exercise program, make sure to consult with your physician.

Supervised programs may be helpful for those individuals who need or choose to be monitored more closely. Some people are more successful if they are accountable to another person. Joining a weight loss program can be quite expensive, but may be a good start to those who find a "solo" behavior modification program too demanding.

Some individuals who fail conventional approaches may opt for pharmacologic therapy. This is not always successful, can be dangerous and should always be physician supervised. It is basically a "crutch" and only to be used for short term treatment. There are no "miracle" medications available. Sustained behavior modification is a much safer and much surer approach to weight loss management. Be realistic in your expectations, work at it diligently and it will work for you.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Літом найкраще приготувати страви на товариську гостину заздалегідь. Подаємо декілька приписів салатів і солодкого.

САЛАТА З КУРКИ З ВИНОГРАДОМ

4 половинки курячих грудинок, зварених і нарізаних кубиками

1 горнятко червоного без кісток винограду, нарізаного половинками

3/4 горнятка приправи до салат.

Складники змішати і поставити до холодильника на кілька годин.

САЛАТА З КРЕВЕТОК

2 фунти креветок (shrimps) без лушпини, очищених

3/4 горнятка соку зеленої цитрини (lime)

1/4 горнятка підливи зі сої (soy sauce)

2 ложечки, або менше, імбиру (ginger)

2 зубці розтертого часнику

1/4 горнятка дрібно нарізаної солодкої цибулі

1 горнятко нарізаних водних каштанів (water chestnut)

1 1/2 ложки дрібно нарізаного червоного перцю

1 авокадо, нарізане пластинками

1 манго, нарізане кубиками

1/2 горнятка водяного кресу (water cress), нарізаного для посипання.

Креветки можна купити зварені, або варити самому. У великому посуді закип'ятити 3 кварта води. В окріп укинути креветки і зразу накрити посуд. Зняти з вогню і залишити, поки креветки не збілюють і зм'якнуть (приблизно 3-4 хвилини). Відцідити, занурити в зимну воду, щоби простигли. Відцідити, сполоскати і нарізати кусочками.

Для маринаду змішати сік зі зеленої цитрини, підливу зі сої, імбир, часник і полити креветки. Змішати і нехай постоять 1 годину в холодильнику. Змішати цибулю, каштани, червоний перець і додати до креветок. Накінець додати пластинки авокадо й кубики манго. Дуже ретельно змішати і посипати дрібнонарізаним водяним кресом.

САЛАТА З ГОРОДИНИ З КУРКОЮ ТА ІНДИКОМ

Листки зеленої салати для вистелення миски

2 середньої величини помідори

1 авокадо

1 горнятко звареного курячого або індичого м'яса

2 унц. "синього" сиру (blue cheese)

2 зварені на твердо яйця

2 ложки оцту з червоного вина

2 1/2 ложки низькокальорійного майонезу

2 ложки гірчиці (mustard)

2 ложки всмаженого покришеного бекону

сіль і перець до смаку

Вистелити миску листками салати. Нарізати помідори у клинки. Нарізати авокадо без лушпинки в клини. Курку або індика нарізати в кубики. Покришити "синій" сир. Нарізати яйця в пластинки. Все змішати дуже ретельно. В мисочці змішати складники на підливу і полити салату або подати окремо.

СИРНИК НЕПЕЧЕНИЙ З ПОЛУНИЦЯМИ

На підставу:

1 горнятко тертих тістечок

2 ложки цукру

1/2 кістки масла або маргарини (стопити)

Сирна начинка:

2 конверти желатини без смаку

3/4 горнятка цукру

3 жовтки

1 горнятко молока

3 8-унц. кістки вершкового сиру кімнатної температури

2 ложки цитринового соку

1 ложка тертої шкурки цитрини

1 ложка ванільового екстракту

3 білки

1/4 горнятка цукру

1 горнятко квасної сметани

Склиця:

1/2 горнятка цукру

1 ложка кукурудзяного крохмалю

1 кварта полуниць (вимити і очистити)

На підставу всі складники змішати вилкою. Запишити 1/4 горнятка. Накласти на 9-інч. дно форми (тортівниці).

Начинка: В риночці змішати цукор із желатиною, вбити по одному жовтки (вбивати електричним збивачем) і додати молоко. Варити, постійно мішаючи на легкому вогні, щоб маса загусла (5 хвилин). Студити 10 хвилин.

У великій мисці електричним збивачем вбивати сир, сік, шкурку з цитрини і ванілію (3 хвилини). Поволі вливати крем і добре змішати. Вистудити на льоду, щоб маса була густа.

Тим часом вбити білки, поволі додаючи 1/4 горнятка цукру. Додати вбиту піну і квасну сметану до сирної маси. Вбивати, щоб маса була однорідна. Накласти на приготоване дно тортівниці. Вкласти до холодильника і залишити на ніч.

За годину перед поданням: змішати цукор і крохмаль. Вилкою подушити 2 горнятка полуниць і змішати з цукром, додаючи 1/4 горнятка води. Поставити на вогонь, довести до кипіння, мішати, щоб згусло і було прозоре. Процідити, вистудити. Верх сирника прибрати рівнонарізаними полуницями, які укласти естетично, полити приготованими полуницями. Береги посипати залишеними тертими тістечками.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ПІВНІЧНОГО НЬЮ -ЙОРКУ

ХРОНІКА ЗА 1996 РІК

Відділ	Рік заснування	Місцевість	Кількість членок	Голова
46-ий	1967	Рочестер	19	Надя Трач
47-ий	1952	Рочестер	73	Марія Лилак
49-ий	1933	Баффало	35	Уляна Лоза
68-ий	1957	Сиракюзи	15	Фалина Войтович
97-ий	1968	Баффало	19	Наталка Сантарсеро
120-ий	1982	Рочестер	14	Ірена Грасман

Округу очолює Марта Стасюк. Округа налічує 6 Відділів і має 175 членок. Від СУА до СФУЖО входять: Ірина Руснак — референтка мистецтва, Марія Крамарчук — членка Статутної комісії. Ірина Руснак також є в комісії Суспільної Опіки при Головній Управі СУА відповідальна за опіку над бабусями.

XXI Конвенція відбулася 24-27 травня у Філядельфії. Вибрано ділову президію, яку очолила Ірина Руснак.

Проведено збірку поміж членством та громадянством Округи на "Чорнобиль'96". В жовтні 46-ий, 47-ий та 120-ий Відділи із Комітетом Будови Українського Музею міста Рочестер приготували урочисте святкування 20-ліття УМ в Нью-Йорку. Запрошеними гостями були голова Управи УМ Іван Лучечко, архітект Юрій Савицький та Ольга Левицька. Всі мали цікаві доповіді і дали пояснення щодо перебудови музею.

На заклик Централі СУА та організаційної референтки Софії Геврик провели організаційну конференцію двох округ — Північного Нью-Йорку і Огайо. Гостями з централі були Софія Геврик, її помічниця в цій ділянці вільний член при Головній Управі Оксана Фаріон та пресова референтка Головної Управи Ярослава Рубель. В цій одноденній конференції взяло участь 45 членок. Окрім вищезгаданих осіб доповідачем була союзниця Округи Огайо Катруся Немира. Тема її доповіді — "Жінка двох країн — України та Америки".

Через відсутність в Окрузі пресової референтки, хроніку упорядкувала голова Округи на підставі присланих хронік, однак лише на підставі річних звітів 46-го і 68-го Відділів та статистики 120-го Відділу.

46-ИЙ ВІДДІЛ налічує 19 членок. В 1966 р. провів 10 ширших оходин. Пересічна присутність на сходинах — 7 членок.

Перед Різдом та Великоднем улаштовано продаж печива, прикрас на ялинку та дідухів. Голова Надя Трач є членом Окружної Управи як мистецька референтка, заступниця голови Стефа Вовкович є вільним членом Управи. Голова Відділу Надя Трач читає доповіді та улаштовує виставки і показ писання писанок в американських школах. Членки відділу брали активну участь в імпрезах "Творча Молодь", "20-ліття Українського Музею", "5-та Річниця Незалежності України" в Ро-

честері, допомагали в церковнім фестивалі, та улаштуванні дитячої маскаради.

Із шкільним приладдям та цукерками вислали до шкіл в Харкові та Чернівцях дві пачки. Зібрали 60 дол. на Фонд Чорнобиля СУА.

47-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ налічує 73 членки. Провів 8 ширших сходин з пересічною участю 35-40 членок. На сходинах були виголошені такі реферати та доповіді: "Жінка-Українка" — І. Руснак, "Григорій Сковорода" — Т. Шутер, "Жіноче здоров'я в перехідному віці" — д-р І. Чолган, "Спостереження з вакаційної подорожі в Україну" — І. Руснак, "Корисні вартості кукурудзи та огірка" — Т. Шутер та М. Лилак, "Листопадовий зрив" та "Никифор з Криниці" — І. Руснак. Прочитано статтю з газети "Село Криворівня кінця 20-го століття очима гостей" — І. Михайлюк.

З ініціативи мисткині Ліди Михайлюк-Сухой та Марії Крамарчук Відділ одержав грант від Артс енд Калтурал Каунсил у сумі \$3,000.00. Ці гроші будуть вжиті на частинне покриття коштів виставки "Образи і розповіді — портрет українсько-американської спільноти в Рочестері Н.Й." до 100-ліття поселення українців в Рочестері.

Спільними силами 46-го, 47-го і 120-го відділів та Комітету будови Українського Музею підготовлено урочисте святкування з присутніми гостями з УМ. Від Відділу передано \$7,570.00 із датків з "радісних та сумних нагод". Два рази у рік Відділ проводить "толоку" — випікання святкового печива, що є нашою фінансовою базою.

На "Коаліцію Чорнобиль'96" зібрано \$2,132.00, а на гуманітарну допомогу (пачки в Україну) видано \$324.87. Делегатки на XXIV Конвенцію М. Лилак, М. Костів, І. Мартинець та І. Руснак звітували з цієї нагоди. І. Руснак вибрано головою конвенційної президії. Під час церковного фестивалю Відділ мав свій станок з мистецькими експонатами.

Іванку Мартинець вибрано українкою року в місті Рочестер групою українських бізнесменів і професіоналів. Зібрано та переслано на Пресовий Фонд "Нашого Життя" \$145.00. Відділ отримав \$1,480.00 від спонсорів для стипендій. Відділ спонсорує одну передплату, а 3 членки передплачують "Наше Життя" в Україні.

49-ИЙ ВІДДІЛ налічує 35 членок, 10 з них вже не активні через хворобу та старший вік. У 1996 р. Відділ провів 5 ширших сходин і одне засідання управи. Відділ є спонсором студентки з України Оксани Ємченко, яка навчається в Менор Джуніор Каледж, Дженкінтаун, Па.

В день роковин смерті патронки Відділу Ольги Басараб відбулися святкові сходини з участю громадян. Прочитано доповідь "Роля Союзу Українок у розповсюдженні відомости про її трагічну смерть". А також О. Салдит прочитала вірш "Великомучениця", Я. Борачок — уривок з книжки У. Любович "Розкажу вам про Казахстан". Відділ належить та бере участь у засіданнях Федерації Жіночих Клубів міста Баффало. З приводу смерті нашої членки Софії Мандзій Відділ склав 280.00 дол. на "Фонд Чорнобиля СУА". Збірка на "Чорнобиль'96" принесла 160.00 дол. З ініціативи О. Салдит проведено збірку вишиваних блюзок для жіночого хороого ансамблю "Весняник" у Донецькому. Продаж великоднього печива та сніданків приніс добрий заробіток на покриття видатків Відділу.

У місцевій газеті "Метро Камюніті Ньюз" був поміщений знімок колишньої голови Відділу Богуслави Лонг, яка очолює організацію "МААД" — (Мадерс агенст дранк драйвінг").

Влітку членки та гості гарно забавилися на пікніку у садибі С. Осадци. Членство брало активну участь у громадських святкуваннях з нагоди 5-ої річниці незалежності України, ювілею Симона Петлюри, 10-ліття аварії Чорнобильської АЕС та інших громадських свят.

Дві делегатки брали участь у XXIV Конвенції у Філядельфії та 7 членок були присутні на Організаційній конференції.

68-ИЙ ВІДДІЛ сьогодні налічує 15 членок. Усі членки, окрім двох, передплачують "Наше Життя". Тому, що довгий час не мали приміщення, сходини відбувалися у приватній хаті приблизно що два місяці. Пересічна присутність на сходинах — 9 осіб.

Членки складають по 10.00 дол. два рази в рік як продаж печива без печива, і в той спосіб вив'язуються із зобов'язань до Централі. Цього року припадає наше 40-ліття, яке ми плануємо відсвяткувати.

97-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. МАРУСІ БЕК налічує 19 членок. Відбув одно засідання Управи і 4 ширших сходин, пересічна участь 15 членок.

Взимку ми попрощалися з довголітньою членкою та співзасновницею Відділу, яка виїхала до Вашингтону.

Відділ є членом Баффалівської Федерації Жіночих Клубів та бере участь в їхніх засіданнях. Музейно-мистецька референтка Оля Лавні з поміччю Марти Стасюк влаштували виставку вишивок і показ писання писанок в Музеї мистецтва міста Баффало.

Збіркова листа на "Коаліцію Чорнобиль'96" принесла 662.00 дол. Три членки Відділу входять до Округної Управи: Марта Стасюк — голова, Надя Бергенстак — протоколярна секретарка та Наталка Сантарсієро — скарбничка. На заклик Централі в Баффало відбулася Організаційна Конференція, яку організувала Округа Північного Нью-Йорку, членки Відділу брали в ній участь. На придбання фондів Відділ продавав українські різдвяні картки. Відділ спричинився до великого успіху в аукціоні мистецтва, влаштованого Товариством Українських Лікарів. Ввесь дохід призначений на друкування медичного підручника в Україні. Організувала цю імпрезу голова Відділу Наталка Сантарсієро.

Перед Різдом закінчено працю Відділу спільною вечерею в ресторані. В приємному настрої всі повернулися додому.

120-ИЙ ВІДДІЛ налічує 14 членок. Відбув 10 ширших сходин з пересічною участю 8 членок.

Марта Стасюк,
голова Округи.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ.

73-ИЙ ВІДДІЛ СУА У БРИДЖПОРТІ

Річні збори 73-го Відділу СУА у Бриджпорті, Конн., відбулися 13 березня. Головою зборів була Тамара Пеленська, секретаркою — Марія Слевінська.

До нової Управи на 1997 рік були вибрані: голова — Стефанія Гавриляк, заступниця голови — Ярослава Ковач, скарбничка — Стефанія Бабій.

Референтки: культурно-освітня — Тамара Пеленська, суспільної опіки — Надія Чубата, пресова — Ольга Сусла, зв'язків — Юлія Бура, господарські — Ярослава Ковач, Надія Чубата.

Контрольна комісія: Дарія Стахів, Ольга Сусла, Марія Цап.

Вільна членка: Оксана Дітковська.

Ольга Сусла,
пресова референтка.

10-ИЙ ВІДДІЛ СУА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Загальні збори 10-го Відділу СУА ім. Лесі Українки у Філядельфії відбулися 22 лютого 1997 року.

Збори проводила Анна Заброцька, секретарювала Анна Кос. Округну Управу репрезентували Тамара Рац та Анна Косик, яких попросили до президії.

До Управи Відділу на 1997 рік увійшли: голова — Галина Гомзяк, заступниця голови — Теодозія Гарасевич, секретарка — Анна Заброцька, скарбничка — Галина Утриско.

Референтки: культурно-освітня — Ірена Козак, організаційна — Наталія Мацьків, імпрезова і мистецька — Софія Коморовська, пресова — Анна Кос, господарські — Анна Вомпель і Анна Матковська, суспільної опіки — Софія Косик та Іванна Возна.

Контрольна комісія: голова — Іванна Возна, членки — Софія Коморовська і Анна Кос.

Анна Кос,
пресова референтка.

66-ИЙ ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ГЕЙВЕНІ

Загальні збори 66-го Відділу СУА ім. Олени Кисілевської в Нью-Гейвені, Коннектикат, відбулися 23 лютого в домівці Відділу. Головою зборів вибрано Ірену Гриневич, секретаркою — Лідію Фіцалович. Від Округи Люба Кінах прислала листа і побажання.

Управа на 1997-98 рік: голова — Ірена Гладка, заступниця голови — Олександра Кизик, протоколярна і кореспонденційна секретарка — Марія Висовська, скарбничка — Ірена Мандич, рекордова скарбничка — Емілія Іванів.

Референтки: Лідія Фіцалович — імпрезова і культурно-освітня, Олександра Кизик — стипендійна, Ірена Телюк — музейна, Марія Кульчицька — суспільної опіки, Ірена Мандич — архіву, Марія Висовська — пресова, Ольга Посполіта — господарська, членки — Сава Креховецька й Іванна Олещук. Ірена Марків буде повідомляти членок про сходи.

Контрольна комісія: Надія Микитей, Павліна Лодинська, Марія Снігурович.

Марія Висовська,
пресова референтка.

108-ИЙ ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-ГЕЙВЕНІ

Загальні збори 108-го Відділу СУА в Нью-Гейвені, Конн., відбулися 16 лютого. Від Управи Округної Ради Нової Англії на зборах була присутня Слава Кукіль.

До нової Управи увійшли: голова — Христина Шелдон, заступниця голови — Марія Антонишин, секретарка — Марта Рудик, скарбничка — Рома Тібодо.

Референтки: організаційна — Діонізія Брочинська, суспільної опіки — Уляна Зінич, виховна — Євгенія Гарвій, пресова — Надія Троян, стипендійна — Ганя Салемі, музейна — Марієн Мікоска, культурно-імпрезова — Христина Мельник.

Контрольна комісія: Христина Мельник — голова, Уляна Зінич, Ганя Салемі — членки.

Н. Троян,
пресова референтка.

63-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ДІТРОЙТІ

Загальні збори 63-го Відділу СУА ім. Софії Русової в Дітройті відбулися 25 січня. Округну Управу репрезентувала Ольга Ласка. Вибрано президію, до якої увійшли: Ксеня Антипів — голова, Ярослава Казанівська — секретарка.

Управу Відділу на 1997 рік перевибрано майже повністю з минулого року з незначними змінами: голова — Ольга Гриньків, перша заступниця голови — Ольга Гищак, друга заступниця голови — Ірина Іваницька, скарбничка — Теодора Блажкевич, протоколярна секретарка — Ольга Процик, кореспонденційна секретарка — Євгенія Муштук.

Референтки: культурно-освітня — Василина Гординська, організаційна — Катерина Іванчук, пресова — Ксеня Антипів, суспільної опіки — Марія Готра, господарська — Тереса Сливка, вільна членка — Богданна Андрушків.

Контрольна комісія: голова — Ярослава Казанівська, членки — Марія Цісарук, Олена Гевко.

Ксеня Антипів,
пресова референтка.

33-ИЙ ВІДДІЛ СУА У КЛІВЛЕНДІ

8 лютого відбулися загальні збори 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки у Клівленді. Зборами керували: голова — Люба Боднар, заступниця голови — Оля Дем'янчук, секретарка — Степанія Балагутрак. Округну Управу представляла Іванна Шкарупа.

До Управи на 1997 рік вибрані: голова — Емілія Русин, перша заступниця голови — Олена Хміляк, друга заступниця голови — Оля Дем'янчук, протоколярна секретарка — Люба Боднар, кореспонденційна секретарка — Степанія Балагутрак, скарбничка — Лукія Медицька.

Референтки: організаційна — Степанія Вільшанецька, культурно-освітня — Олена Хміляк, суспільної опіки — Марія Футей (членки: Ірина Кріса, Ірина Стахур, Степанія Городиська, Люба Ведмедик, Євгенія Гейниш, Люба Лешньовська), стипендійна — Іванна Вовк, виховна — Ірина Стахур, мистецько-музейна — Марія Антонів (членки: Галя Хрін, Ірена Сліпець-Демчук, Люба Сліпець-Лис), зовнішніх зв'язків — Олена Хміляк, господарська — Анна Кілярська (членки: Марія Грабська, Ольга Охрін), пресова — Ніна Кулакова.

Контрольна комісія: голова — Дарія Говикович, членки — Олександра Волошин, Люба Ведмедик, заступниці — Ірина Кашубинська, Єва Оліярник.

На загальних зборах були також вибрані делегатки на окружний з'їзд, що відбудеться у травні цього року.

Ніна Кулакова,
пресова референтка.

74-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ В ЧІКАГО

Річні загальні збори 74-го Відділу СУА в Чикаго відбулися 12 березня. Збори проводила президія у складі Тамари Тимцюрак — голова, Ірини Гаджери — секретарка. Округну Управу репрезентувала її голова Анастасія Харіш.

До нової Управи увійшли: Ірина Попович — голова, Ірина Гаджера — заступниця голови, Ярослава Головата — секретарка, Софія Дачишин — скарбничка.

Референтки: Ярослава Панчук, Тамара Тимцюрак — культурно-освітні. Міра Мацюрак, Галина Харук — суспільної опіки, Олександра Менцінська, Марія Турчин — мистецтва, Міра Мацюрак — стипендій, Лідія Голод — організаційна.

Контрольна комісія: Стефанія Іванчук — голова, Ольга Магур, Неля Бриджман — членки.

Ярослава Панчук,
культурно-освітня референтка.

119-ИЙ ВІДДІЛ СУА В ЙОНКЕРСІ

29 грудня 119-ий Відділ СУА ім. Ольги Кобилянської в Йонкерсі, Нью-Йорк, провів загальні збори. Головою зборів була Люба Сохан. Округну Управу репрезентувала її голова Лєся Кіршак.

Управу на 1997 рік переобрано у тому ж самому складі: голова — Ірена Моцюк, заступниця голови — Іванна Ганкевич, скарбничка — Марійка Борковська, протоколярна та кореспонденційна секретарка — О. Руденська.

Всі референтки погодилися очолювати свої референтури ще один рік.

О. Руденська,
пресова референтка.
Продовження на стор. 28.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД НЬЮ-ЙОРКСЬКОЇ ОКРУГИ СУА

Окружний з'їзд Округи Нью-Йорк відбувся 13 квітня ц. р. у приміщенні УККА і Українського Музею в Нью-Йорку. З'їзд відкрила голова Округи Олександра Кіршак молитвою і однохвилинною мовчанкою в пам'ять померлих членок Округи. Відтак привітала присутніх голову СУА Анну Кравчук та її заступницю Ольгу Тритяк, членів Головної Управи СУА, членок Окружної Управи, голів відділів, редактора "Нашого Життя" і гостей. З'їзд проводила Марія Томоруг, членка 83-го Відділу, секретарювала Зеновія Зарицька, членка 103-го Відділу. До президії голова Округи запросила Анну Кравчук.

Перша частина з'їзду була присвячена звітам уступаючої управи і референток Округи, дискусії над звітами та їх прийняттю, а також представленню голів відділів і їхніх делегаток. Звіти були вичерпні і дали повну яву про всебічну працю округи. У цій каденції відбулися успішні три Окружні конференції: стипендійна, пресова і організаційна.

У другій частині з'їзду заслухано слово голови СУА Анни Кравчук. Вона пояснила програму "Інтернет", в яку включився СУА, а також повідомила про заплановане видання історії СУА англійською та українською мовами.

Верифікаційна комісія у складі Євгенії Івашків і Ольги Руденської довели до відома, що у з'їзді беруть участь представники відділів, серед яких одинадцять членок Окружної Управи, п'ять — Головної, десять голів відділів і шестеро гостей. Голова Номінаційної комісії Люба Павлик подала листу нової Окружної Управи, яку прийнято без змін у такому складі: Олександра Кіршак — голова, Леся Гой — заступниця голови, Лідія Андрусишин — протоколярна секретарка, Євгенія Івашків — кореспонденційна секретарка, Стефанія Гуменюк — скарбничка. Референтки: Наталія Дума — організаційна, Олімпія Роговська — культосвітня, Дарія Костів — виховна, Рома Шуган — музейно-мистецька, Леся Орлян — зв'язків, Уляна Ганущак — стипендій, Анна Серант — господарча, Наталія Фолик — хорунжа.

Контрольна комісія: Надя Савчук — голова, Ольга

Руденська, Іванна Мачай, Люба Фірчук і Лідія Закревська — членки.

За довголітню працю протоколярної секретарки Ольги Руденську нагороджено грамотою "Почесна членка округи". Під час перерви господарча референтка округи Анна Серант гостила присутніх смачним полуденком.

Перевірку протоколу з попереднього Окружного з'їзду провели Лідія Магун, Лідія Закревська, Ольга Гірна. За комісію ухвал були відповідальні: Христя Навроцька — голова, Ірена Моцюк та Іванна Солтис — членки.

Ухвали з'їзду.

Шануймо одна одну, признаймо працю кожної членки та її жертвність.

Для кращого зв'язку та інформування про працю СУА необхідно влаштовувати в округах конференції референтур.

Український Музей.

а) У своїх звітах відділи повинні точно подавати суму датків відділу і членок (родин) за звітний період.

б) При пожертвах на УМ необхідно вказувати, що даток призначений на кімнату бібліотеки, яку уфундує СУА.

Окружний з'їзд висловлює вдячність громаді за пожертви на Український Музей та інші фонди СУА.

Відділам необхідно докласти всіх зусиль для організування підтримки Пресового Фонду журналу "Наше Життя".

З огляду на те, що СУА є харитативною — неприбутковою організацією, відділи чи окружні управи крім наших фондів СУА не можуть складати пожертви на цілі інших організацій чи установ.

Відділи повинні виповняти фінансові звіти і англійською мовою. Це необхідно для отримання допомоги від урядових чинників.

Опираючись на точку 6 "а" Статуту СУА, щодо збереження української ідентичності, Окружний з'їзд пропонує щоби "Історія СУА" була написана і видана двомовно — українською і англійською мовами.

Іванна Мачай.

40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СУА ОКРУГИ ОГАЙО

У неділю 13 квітня ц. р. пополудні в святково-прибраній залі парафії Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі, Огайо, з нагоди 40-ліття Округи Окружна Управа влаштувала Музейний вечір.

Вечір відкрила голова Окружної Управи СУА Іванна Шкарупа, яка впродовж 7 років є її незмінною

головою. У своєму виступі вона коротко зупинилася на історії Округи, розповіла про останні пляни та проєкти, які підказує саме життя.

Цікавою подією в 1996 році у житті Округи була участь у закладенні 2-ох часових капсул з різними атрибутами, які будуть відкриті перед цивілізацією в

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1997

Зліва: Оленка Хміляк, Іванка Шкарупа, Ірена Кріса, Надя Дейчаківська, Іван Лучечко (голова Управи Українського Музею в Нью-Йорку), Дозя Сигіда-Кріслата, Стефа Балагутрак, Міля Русин, Люба Гурко-Боднар.

From left: Olenka Chmilak, Iwanna Shkarupa, Irena Krysa, Nadia Deychakiwska, Ivan Luhechko (Chairman of Board of Directors of the Ukrainian Museum in New York), Dozia Sygida-Krislata, Stefania Bamehutrak, Mila Rusyn, Luba Hurko-Bodnar.

2096 році і свідчитимуть про культуру української нації.

За 40 років існування Округа Огайо продемонструвала єдність і відданість своїй благородній праці.

За жертвенну плідотворну працю в різні роки були нагороджені званням Почесних членок Округу нині покійні Катерина Мураль, Євгенія Дубас, Ярослава Барнич, Марія Янів, Юліяна Білецька і присутні в залі Марія Грушкевич та Ірина Кашубинська. Званням Почесних членок СУА — Катерина Мураль, Ірина Кашубинська та Іванна Вовк.

Насущними проблемами залишаються акція допомоги дітям Чорнобиля, екологія, Стипендійна Акція і Суспільна Опіка.

Невтомною працею Округа Огайо перетворює свої плани та проекти в життя.

Голова, яка водночас є членом Управи Українських Злучених Організацій (УЗО) і Епархіяльного Комітету для допомоги поселенцям з України, виголосила подяку всім присутнім за підтримку та розуміння важливості наших акцій, датків і заохочувала до активного членства в Українському Музеї у Нью-Йорку.

Іван Лучечко, голова Управи Українського Музею у Нью-Йорку, в своєму виступі наголосив на важливості спорудження нового будинку для музею.

Музей був заснований у 1976 році зусиллями СУА. У зв'язку з придбанням будинку для музею потрібні кошти. Ці кошти надходять від щедрих представників нашої громади з усієї Америки. Він буде репрезентувати українську культуру в місті Нью-Йорку не лише для нас, наших дітей і внуків, а також для України.

У програмі вечора взяли участь молодий скрипаль Стефан М'який та прекрасна піаністка Кім Баккум.

Ірина Кашубинська, активна членка, підготувала цікаву доповідь "Пристосування вишивки до сучасного одягу". Ця велика майстриня, знавець своєї справи, організувала показ сучасної моди з використанням елементів вишивки. Кожна моделька (а їх було вісім): Маруся Антонів, Кляриса Мойсаєнко, Оленка Вільшанецька, Леся Кулик, Марія Ганич, Оля Хміляк, Ірина Демчук і Романа Кулик — при мелодіях українських пісень демонстрували взірці одягу з різних регіонів України. Присутні могли зблизька оглянути тканину і взори. Вишивані моделі, які є власністю сестри І. Кашубинської Стефи Цегельської, також союзнянки, викликали велике захоплення у публіки.

Сучасну моду з Києва представляли зразки молодшої художниці-модельєра, уродженки міста Черкаси, Оксани Пронич. Вона вміло і майстерно використала тисячолітню історію нашого народу, передаючи нові ритми сьогодення. Сама художниця зазначила, що ще студенткою Львівського Інституту Прикладного та Декоративного Мистецтва, зацікавилася народним українським одягом, особливо після візитів до Музею Івана Гончара та ознайомлення з його скарбами. Її дипломна робота була на тему народного одягу Полісся.

Старовинний одяг — це надхнення, а для сучасного береться якусь деталь чи силуету, колір, фактуру, чи орнамент. Для 11 моделей, що являють собою споріднені колекції, Оксана Пронич використала білу лляну тканину з китицями, а другу з "мішковини".

Пояснення при демонстрації моделей провела Марта Мартинюк-Боднар, координатором була художниця Оксана Коваль, а моделювали Мар'яна Галай, Оксана Коваль, Адріана Крив'як і Іра Мудра.

Публіка тепло вшанувала доробок молодшої художниці-модельєра. Ці моделі були представлені на показах моди у Франції, Латвії, а також у столиці

України.

Багата на барви наша українська земля, а ще багатший її талановитий народ.

Мистець слова Ірина Барнич-Дубас майстерно прочитала гумореску Олени Гентиш-Брехун, яка звеселила присутніх.

Міля Русин і Люба Боднар вміло супроводжували поясненнями показ прозірок рідкісних і цікавих експонатів Українського Музею у Нью-Йорку.

У перерві членки 33-го Відділу Марія Футей і Оленка Хміляк пропонували квитки льотерії, прибуток від якої був переданий на Будівельний Фонд Українського Музею.

Дозя Сигіда-Кріслата зорганізувала крамничку

українських мистецьких виробів. Дохід від продажу був призначений також на Будівельний Фонд.

Гостинні союзнянки подбали про смачну перекуску для присутніх.

З великою подякою до гостей звернулася голова Ювілейного Комітету Дозя Сигіда-Кріслата. Вона вказала на список жертводавців, долучений до програми, і зачитала прізвища тих, які щойно щедро склали пожертви на У.М.

Летючки, квитки і програмки фінансувала Кредитова Кооператива "Самопоміч", а їх графіку виконала Галя Сліпець-Хрін.

Надя Русенко,
пресова референтка.

СВІТЛИЧКА 100-ГО ВІДДІЛУ СУА В КАРТЕРЕТІ, Н.-Дж.

У вересні 1991 року 100-ий Відділ СУА в Картереті, Н.-Дж. зорганізував світличку для дітей у віці від 3 до 6 років. Діти, коли підрости, не хотіли покидати світличку, тому зараз маємо дітей від 3 до 13 років життя. Вчителька Оля Кузишин готує програми занять так, щоб зацікавити усіх дітей. Старші є помічниками вчительки, вони люблять помагати молодшим дітям.

Тема цьогорічної програми світлички "Джунглі" зацікавила 21 дитину з молодшої і старшої груп. Діти у казках і піснях пізнавали життя звірят, рослин та овочів, які заселяють джунглі.

Також діти дізналися про Чорнобильську трагедію в Україні. Щоб відзначити 10 сумну річницю, 9 дітей зі світлички у вишиваних сорочках взяли участь у Службі Божій в українській католицькій церкві св. Марії та зложили квіти до Престолу на згадку про дітей, які потерпіли. Після спільного сніданку в церкві св. Марії діти виступали у програмі української православної церкви св. Димитрія з нагоди цієї сумної річниці.

Діти брали участь у відзначеннях 10-ліття нукле-

арного вибуху у містах Вудбрідж і Картерет. Мери обох міст привітали дітей зі світлички.

У грудні до дітей у світличці завітав святий о. Миколай і роздав усім полотняні торбинки, повні солодоців. На кожній торбинці було випсане ім'я дитини.

Під час різдвяних свят діти ходили разом зі своїми матерями колядувати. У кожній хаті співали кілька колядок і дарували святкові картки, які самі виготовили у світличці. Заколядували 535 дол., з яких 250 дол. пожертвували на Стипендійний Фонд СУА для наших дітей у Румунії. Після коляди Тарас Ткачик запросив дітей до ресторану на піцу.

Діти старшої групи вчать ся щосереді грати у відбиванку, також належать до танцювальної групи при церкві св. Димитрія у Картереті.

Щорічні програми в минулому включали дитячі маскарadi, участь у громадських імпрезах, великодній спільний сніданок і виведення гагілок, дарування забавок бідним дітям та участь в українському дні парафії св. Димитрія в Картереті. На закінчення шкільного року кожна дитина одержує грамоту.

Світличка СУА в Картереті виконує подвійне завдання — діти вивчають у іграх і забавах українську мову, наші традиції та звичаї. Світличка також об'єднує не тільки українських дітей цієї околиці, але й їхніх батьків, бабусь і дідусів усіх віровизнань.

Я складаю подяку всім батькам за їхню підтримку і фінансову допомогу. Моя особлива подяка Доріс

Ткачик, Галі Каськів, Галі Глушко, Марії та Іванові Васічкам, а також Українсько-Американському Горожанському Клюбіві за дозвіл уживати їхні приміщення.

Оля Кузишин,
учителька світлички.

ВИСТАВКА П'ЯТЬОХ МИСТКИНЬ У ЧІКАГО

Березень повіяв легким вітром та сповістив нам весняні великодні дні, а 16 березня ц. р. 101-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштував виставку п'яťох мисткинь в Культурному осередку при парафії св. Володимира і Ольги. Голова 101-го Відділу Оленка Матвіїшин привітала гостей і представила мисткинь: Віру Самицю (довголітню писанкарку), Ларису Кецалу (вироби з намиста), Ніну Лапчик (батік), Оленку Баринову і Юлію Ткачук (малюнки на склі).

Віра Самиця, членка 101-го Відділу СУА, з давніх літ навчалася писати писанки від своєї матері, та швидко виробила свій власний стиль. Уже 25 років вона влаштовує виставки та покази розписування писанок у школах, університетах, музеях та бібліотеках Чикаго та околиці. Про Віру появлялися статті в українській та американській пресі, як рівнож, репортажі в телевізійних програмах. Цього року вона була нагороджена особливою відзнакою штату Ілліной за поширення мистецтва писанки. На виставці були гусячі, курячі та навіть струсячі — всі чудові, різнобарвні.

Лариса Кецала, теж членка 101-го Відділу СУА, віддавна зацікавлена різним мистецтвом, а особливо сучасним застосуванням традиційного, народного мистецтва вишивки до намиста. Це зацікавлення вона розвинула після курсів проектування намиста. Лариса є членом "Б'їйд Сосаєті оф Чикаго". Гости мали змогу бачити та пробувати коралі, кульчики та брошки з різних форм каменів, кораликів.

Ніна Лапчик з України — художниця текстильного мистецтва, член Спільки художників України, учасниця багатьох виставок в Україні та за кордоном. Її праці знаходяться у музеях, приватних колекціях та галеріях. Ніна передала шовкові хустки та шалі ручно розмальовані стилем "батік", у яких барвисті кольори, цікаві зори та багатство фантазії творця.

Оленка Баринова — дочка художниці Віри Кулеби з Києва, закінчила відділ графіки і художнього друку в Україні. Професійно працює в стилі художнього розпису на склі і також є членом Чикагської Спільки Мистців.

Юлія Ткачук закінчила Львівську Академію Мистецтв, відділ живопису. Брала участь у міжнародних виставках в Європі та Америці, член Чикагської Спільки Мистців.

*Зліва: Лариса Кецала, Юлія Ткачук, Оленка Баринова, Віра Самиця.
From left: Larisa Ketsala, Julia Tkaczuk, Olenka Barynova, Vira Samytsia.*

Віра Самиця.

Vira Samytsia.

Молоді мисткині виявили свій талант у виробі з скла. Вази, склянки, глечики та великого розміру тарелі розмальовані цікавими рослинними зображеннями.

Заля була заповнена гостями, які мали змогу оглянути мистецькі твори, порозмовляти з мисткинями та закупити щось оригінальне для себе або як подарунок у цей великодній час.

Христина Таран,
пресова референтка
101-го Відділу СУА.

З ДАВНІХ ЛІТ

Цей короткий спогад я присвячую моїм приятелям Лесі й Романові Романишиним з нагоди їхнього ювілею (60 літ подружнього життя). Думаючи про них, згадую минуле, коли доля пощастила мені пізнати вперше Лесю, а потім її чоловіка Романа.

Було це у 1946 році у переселеному таборі Міттенвальд. Поміж будинками знаходилися бомбосховища, збудовані для вояків німецької армії. Там були приміщені невеличкі печі, на яких можна було варити їжу. Після капітуляції табір був призначений для біженців, де і примістилось понад 3 тисячі українців. Тоді я пізнала Лесю. Ми відразу дуже заприятелювалися, а тому, що жили в тому самому будинку, бували частими гостями чи то в їхній кімнаті, чи в нашій. В листопаді народився наш перший син і Леся стала його хрищеною мамою. Як Роман, так і мій чоловік Іван працювали у таборівій українській школі, а крім того відбули курс різьбарства, чим займалися у вільні години не тільки у таборі, але й пізніше. Після кількох літ побуту в Міттенвальді почалося переселення до інших країн. Леся мала стрийка в Америці, з яким нав'язала контакт. 1949 р. Романишини виїхали до Америки і поселилися у Братлборо, Вермонт. Невдовзі ми отримали від них документи на виїзд, і того ж року опинилися у їхньому гостинному помешканні. Беручи до уваги працю, церкву, школу і товариство, та з огляду на наших дітей — плянів на стале перебування не було. Ромко і Леся переїхали до Гартфорду, а в 1951 році і ми залишили Братлборо і знову, як давніше, за їхньою допомогою прибули до Гартфорду.

Ромко ще у Братлборо "збагатився" на власне авто і не раз хвалився як то воно під його керівництвом їде туди, куди він хоче. Тим авто він нам служив кілька років. Леся для мене була як рідна сестра, для інших надзвичайно гостинна і все шукала будь-яких нагод, щоби тільки робити прищя. Коли заснувався 93-ій Відділ США у 1966 р.

Л. і Р. Романишини.

Леся відразу стала членкою і радо працювала. Ромко довгі літа був управителем української школи у Гартфорді та активний в інших організаціях. Згодом вони виїхали до Стемфорду, де Ромко в семінарії викладав українську мову, і провадив курс різьбарства для студентів-семінаристів. Молоді хлопці далеко від своїх родин знаходили багато тепла, опіки і материнської любови від Лесі. Вона завжди радо вітала їх у своїй хаті і доглядала неначе своїх дітей. У 1988 році подружжя Романишиних виїхало на Фльориду до Норт Порт на постійне проживання. Коли у 1991 році заснувався 56-ий Відділ США, Леся відразу стала членкою й досі не відмовляється від праці для відділу. Хоч нас ділить далека віддаль, та думками ми завжди близькі.

Дорогі Лесю і Ромусь, нехай цей короткий спогад буде китицею квітів у Ваш ювілей. За доброту і поміч іншим у кожній потребі щоби Всевишній нагородив Вас у доброму здоров'ї дожити до 100-ліття. Я і моя родина була одна з тих, яким ви багато допомогли, і за те я сердечно вдячна. Живіть надалі у палкій любові, а я буду заносити свої молитви за Ваше здоров'я і щастя на МНОГІ ЛІТА.

Ярослава Кукіль.

Продовження із 23 стор.: ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ.

78-Й ВІДДІЛ США У ВАШІНГТОНІ

Загальні збори 78-го Відділу ім. Олени Степанів у Вашингтоні, Д.К., відбулися 2 березня 1997 р.

Нову Управу вибрано в такому складі: голова — Марта Терлецька, заступниця голови — Мотря Слоневська, протоколярна секретарка — Ліда Ярославич, кореспонденційна секретарка — Христина Шипилява, скарбничка — Христина Пацлавська.

Референтки: зв'язків — Ірена Кость, організаційна — Ірина Ставнича, виховна — Марта Базарко, культосвітня (музейна), імпрезова — Ксеня Кузьмич, пресова — Христина

Шипилява, суспільної опіки — Стефанія Іваськів і Віра Шершень, господарські — Тамара Вітковицька і Христина Воевідка.

Вільні членки: Валентина Бронкема, Тетяна Іванців, Тамара Тимків.

Контрольна комісія: голова — Тереса Царик, членки — Поля Книш, Стефанія Дячок.

Номінаційна комісія: голова — Квітка Пашин, членки — Христина Громоцька, Дарія Мелех.

Христина Шипилява,
пресова референтка.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Багато пишеться про Суспільну Опіку США, поскільки наша організація є харитативною — референтура Суспільної Опіки є однією з найважливіших.

У цьому дописі я хочу розповісти про допомогу старшим німецьким жінкам. Роками ми опікувалися "бабусями" в Німеччині, Югославії, Польщі, Франції та Бразилії. Опікувалася ними членка Комісії Суспільної Опіки сл. п. Ольга Гнатик. Тепер це перебрала референтка Суспільної Опіки Лідія Черник. Довгоочікувана незалежність України дала нам змогу допомагати "бабусям" в Україні, тому що найтяжче жити саме їм. Пенсії маленькі, їх не вистачає для оплати необхідних речей, а ще часто ж потрібно купувати ліки, які є дуже дорогі.

Наша допомога йде через відділи (Обласні Управи) Союзу Українок України за згодою голови СУУ Атени Пашко. Зав'язали ми листування з головами відділів і передаємо чи пересилаємо допомогу. Дістаємо від них докладні звіти та адреси "бабусь", які отримали допомогу. Їхні "бабусі" також пишуть до нас зворушливі листи. Описують своє життя і не раз дивуються, що ми, так далеко від рідної землі, пам'ятаємо про них. Хоча вони бідні, але тішаться незалежністю України, їхні серця наповнені вірою у краще завтра українського народу. Є між ними колишні політичні в'язні, жінки-воїни УПА, незаконно репресовані, та ті, які малими дітьми пережили голод 1932-1933 років. Висилаючи допомогу через голів СУУ, переважно молодших віком, ми неначе зобов'язуємо їх опікуватися тими старшими жінками. От що описує нам жінка, яка роздавала допомогу: "Список "бабусь", які одержали допомогу, пересилаю Вам. Роздавати допомогу — це дуже важка місія. Після чергового візиту до "бабусь" я декілька днів ходжу засмучена і занепокоєна, бо в мене з голови не виходять їхні слова, їхні сльози і сповіді. Деякі навіть стають на коліна і починають цілувати мої руки, незважаючи на мої протести і доводи, що це не моя допомога. Це Вам вони цілують руки. Я роздала допомогу тільки декільком, а десятки простягають руки і з надією заглядають мені в очі. Прошу не надсилати мені більше допомогу, для роздавання, бо я дуже страждаю". Вслід за тим листом прийшов другий, у якому читаємо: "Мені дуже сумно, що просила Вас не надсилати до мене допомогу "бабусям". Я тепер знаю, що робити добро не тільки приємно, але й дуже важко. Звичайно "бабусі" не можуть залишитися без допомоги через мене. Я буду працювати і далі та дуже жалкую, що написала і не подумала про долю цих нещасних жінок, а тільки пожаліла себе". Ми дуже добре розуміємо цю жінку, бо справді

важко розділити відносно невелику суму грошей для всіх потребуєчих — їх дуже багато в кожній місцевості. Дістаємо листи з Південного Миколаєва, Ялти, Севастополя, Херсону, Харкова, Куп'янська, Луцька, Києва, Львова, Івано-Франківська, Чернівець, та інших.

Союзянка Таїса Мелешко дістала від нас адресу до далекого Куп'янська і громада в Апопці, Флориди, вислала туди пачки з одягом, іграшками і т. п. В листі з Куп'янська пишуть, що віднесли ті пачки до інтернату, де живуть хворі діти — сироти та діти з багатодітних родин. Подаю уривок з листа учительки гімназії: "Дивлячись на Вас і я роздала одяг своїх дітей, з якого вони повиростали. Учні з гімназії принесли ще великі пакунки з одягом для сиріт. Зібрали всі іграшки і оформили в інтернаті цілу ігрову кімнату. Ті діти ніколи не мали ні свого дому, ні жодної іграшки. Мої учні подарували їм трішки радості. Та й самі світилися від щастя, що зробили добре діло". В нашій гімназії кожний вчитель приділяє максимум уваги і любови своїм учням, бо кожна дитина — це перлина. Її не просто виростити, її треба випестити, вигохати, не пошкодити. Це звичайно важко. Але чи може бути більше щастя вчителю, як побачити, що його учень став хорошою людиною? Я думаю, що тільки доброта та любов врятують нашу Україну, а навчили мене цього Ви — союзянки з Америки. Роздаючи гроші та речі, що Ви присилаєте, я зрозуміла, яке то щастя допомагати людям. Я тепер і сама стараюся якнайбільше зробити добра і вчу цього моїх учнів".

Дістаємо багато листів від "бабусь", які просять їм відписувати. Ми радо дамо адреси нашим союзянкам, які хотіли б листуватися з ними, також висилати пачки з одягом чи харчами, а опісля звітувати нам через відділи. Грошові пожертви просимо висилати тільки через референтуру Суспільної Опіки, щоби мати зкоординовану допомогу, яку розділимо за посередництвом голів відділів Союзу Українок в областях України.

З наведених листів, які ми одержуємо, пізнаємо Україну і потреби старших жінок, та дітей, яким можемо бодай трохи допомогти. Тому просимо співпрацювати з референтурою Суспільної Опіки, і напевно відчуєте радість, що причинилися до доброї справи.

Кожний раз, коли дістанемо вістку з України від голів СУУ, "бабусь", чи осіб, які опікуються сиротами, радіємо, що можемо при допомозі наших членок і українського громадянства подарувати усмішку, хоча не раз зі сльозами в очах, нашим "бабусям", а також

дітям, які прагнуть материнської любові. Це також є добрим прикладом для наслідування.

Суспільна Опіка СУА складає щирю подяку членам СУА і всьому українському громадянству за щедрі датки на фонди СО СУА. Пожертви просимо пересилати на:

UNWLA Welfare Fund;
UNWLA Chernobyl Fund
108 Second Ave
New York, N.Y. 10003.

Ірина Руснак,
член Комісії СО СУА.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У 20-ту річницю смерті (13 травня ц. р.) дорогого чоловіка, батька і дідуся **Миколи Михалевського**, пересилаю через 43-й Відділ СУА **2,000.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Емілія Михалевська з дітьми і внуками,
членка 43-го Відділу СУА.

Члени гуртка бриджистів у Гартфорді: Євген і Стефа Сиротюки, Мірко і Марта Ломаги, Володимир й Ірина Левські, д-р Ярослав Остапук, Павло Крамар, Ірина Чайковська і Ярослав Кукіль зложили **200.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

В першу болючу річницю відходу у вічність моєї єдиної і ніколи незабутньої доні **бл. п. Улясі Крижанівської** складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Зеновія Ковальська.

На свіжу могилу **св. п. Мирослави (Міри) Петришак-Залуцької** замість квітів, складаю **60.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Гімназіальна приятелька з Коломиї. **Соня Дідицька.**

Замість квітів на свіжу могилу шкільної товаришки **Оксани Марків** (з дому Старух) складаємо через 49-ий Відділ в Баффало **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Петро й Анна Поліщуки.

Замість квітів на свіжу могилу односельчанки **Ольги Войтина** складаємо через 49-ий Відділ СУА в Баффало **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Петро й Анна Поліщуки.

У світлу пам'ять незабутнього **о. Митрата Мирослава Харини** складаю **25.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Євдокія Блавацька.

У пам'ять мого дорогого чоловіка **бл. п. Петра**, який упокоївся в Бозі 3 березня 1997 року, складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога сиротам в Україні.

Стефанія Бабій.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ТРАВЕНЬ 1997 Р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Анни Власенко-Бойцун**, яка упокоїлася в Бозі 12 березня 1997 року, на Фонд Чорнобиля СУА склали: **100.00 дол.** — Аня і Чарлс Севичі; **по 50.00 дол.** — Катя Ковшевич, Михайло й Анастасія Бойцуни; **25.00 дол.** — Люба Мрилацька; **по 20.00 дол.** — родина Р. Городиських, родина Гупаловських; **по 10.00 дол.** — Михайло і Марія Глушки, Мирося Глушок, Надя Желехівська. Збірку провели від 19-го Відділу СУА Оксана Микитин і Марія Глушок. **Разом 295.00 дол.**

У болючу річницю смерті нашої дорогої внучки **бл. п. Тані Миклосович**, яка трагічно загинула в автомобільній катастрофі 27 травня 1996 р., складаємо **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Петро й Ольга Маланчуки з родиною.

У світлу пам'ять **бл. п. Тані Миклосович** на Фонд Чорнобиля СУА склали: **по 50.00 дол.** — Дмитро й Анна Ільківі, Константин і Анна Козаки; **по 30.00 дол.** — Катерина Кривачук, Володимир і Анна Ключники; **по 20.00 дол.** — Іван і Оля Косарі, Параскевія Доліник, Юрій і Марія Юзьківі, Броня Кучер, Богдан і Люба Вовчики, Анна Вашкевич; **по 10.00 дол.** — 36-ий Відділ СУА в Чикаго, Катерина Хомик, Володимир і Марія Грохоло, Катерина Старчак, Петро і Зіня Василіві, Христина Орищук, Галина Круль. **Разом 350.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Чарлія Барташа**, складаємо через 119-ий Відділ на Фонд Чорнобиля СУА: **50.00 дол.** — Тарас і Маруся Борковські; **25.00 дол.** — Марія Борковська. **Разом 75.00 дол.** Родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

В річницю смерті **бл. п. Олени Стефанишин**, сестри Марії Демчишин, складаю **25.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Стефанія Ландвійт.

In memory of my aunt **Sophie Hynko-Hill**, who left us, niece Mary Dushnyck, and Grand Nephew Mark Dushnyck at age 99, I am donating **\$100.00** to Chernobyl Fund.

Mary Dushnyck.

3 РІЗНИХ НАГОД

3 нагоди дня народження моєї дорогої дружини Анни складаю **100.00 дол.** через 71-ий Відділ СУА в Джерзі Ситі, Н.Дж. на Фонд Чорнобиля СУА.

Степан Чуйко.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Діти школи св. Івана Хрестителя
в Нортгемптоні, Па.

50.00 дол.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Допомога сиротам і хворим дітям в Україні:
Д-р Таїса і д-р Андрій Раки, Нью-Йорк, Н.Й. **452.40 дол.**
47-ий Відділ СУА ім. Лесі Українки,
Рочестер, Н.Й. **200.00 дол.**
26-ий Відділ СУА, Гемтремк, Мі. **100.00 дол.**

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У четверту річницю смерти мого найдорожчого чоловіка **бл. п. Іванка** складаю через 33-й Відділ СУА **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога "Бабусям".

Стефанія Зварун,
членка 33-го Відділу СУА.

In memory of **Anastasia Brodyn** I am donating **\$25.00** to Welfare Fund — "Babusia".

Mary Dushnyck.

З РІЗНИХ НАГОД

На заклик Ірини Руснак в "Свободі" та з нагоди 40-ліття нашої Окружної Управи **33-й Відділ ім. Лесі Українки в Пармі, Огайо**, складає **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога "Бабусям".

На загальних зборах, які відбулися 20-го квітня цього року, членки 65-го Відділу в Нью-Брансвік, Н.-Дж. призначили **220.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — допомога "Бабусям".

ЖЕРТВОДАВЦІ

(На заклик Ірини Руснак в "Свободі" — допомога "Бабусям")

Роман Іваницький — Варм Мінерал Спрінг, Фл. **100.00 дол.**
Василь і Параскевія Костиви — Елміра, Н.Й. **50.00 дол.**
Галина Шембель — Бінггемтон, Н.Й. **50.00 дол.**
Катря Вальчук — Кергонксон, Н.Й. **25.00 дол.**
Ірена Чуміловська — Скенекедди, Н.Й. **20.00 дол.**
Іван Зінченко — Брансвік, Ог. **10.00 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Анна Рак,
скарбничка Суспільної
Опіки СУА.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

(ЗА ТРАВЕНЬ 1997 Р.)

З РІЗНИХ НАГОД

Складаю щирю подяку родині, приятелям та союзнякам 86-го Відділу за увагу до мене під час моєї недуги. Їхні молитви, квіти, картки та відвідини розрадили і підтримали мене. Складаю **30.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ірена Сигалів,
членка 86-го Відділу СУА.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Віри Мицьо**, довголітньої членки 86-го Відділу СУА складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа 86-го Відділу СУА, Н.-Дж.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Шарана** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині, шановній пані Наді і дітям висловлюємо найщиріші співчуття.

Омелян і Марія Граби.

У світлу пам'ять **бл. п. Ольги Гнатик** членки 28-го Відділу СУА складають **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Жертвенна праця покійної протягом 40 років буде для нас усіх прикладом.

За відділ Емілія Онишкевич.

На свіжу могилу **бл. п. Івана Шандора** складаємо **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо глибокі співчуття.

Олег і Іванна Ратичі.

Замість квітів на свіжу могилу моєї шкільної товаришки **св. п. Марії Гриньків-Зубаль** складаю **30.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", який покійна так радо читала, а синам і братові висловлюю жаль і щирі співчуття.

Оксана Лемеха-Луцька.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Вирсти**, найдорожчої матері наших членок Роми і Лідії, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Членки 12-го Відділу СУА
ім. Олени Пчілки в Клівленді, Ог.

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

На 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької складаємо **50.00 дол.**

106-ий Відділ СУА, Гартфорд, Конн.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 30 КВІТНЯ 1997 Р.

ДАТКИ

300.00 дол. — Марко і д-р Аріядна Бахи;
по 200.00 дол. — Олександр і Марія Крайчуки, Марко і д-р Аріядна Бахи (Citibank Corp.);
по 100.00 дол. — д-р Мирослав Сенькусь, Олександр і Софія Скопи, д-р Денис і Міра Стахіви, д-р Марія Витвицька, Алла Черней, д-р Т. і Я. Цегельські, Іван і Уляна Сосі, Володимир і Софія Кизики;
по 50.00 дол. — Е. Дювел Папович, Анна Литвин, Тиміш і Анна Гнатейки, Володимир і Олена Шиприкевичі, Богдан Я. Желехівський, Марія Лаврук, Франсес Стек, Ігор і Стефанія Королі, д-р Тарас і Ольга Гунчаки;
40.00 дол. — Богдан і Марія Ревакович Бойчуки;
по 25.00 дол. — д-р Ярослав Мігайчук, Іван і Марія Жуковські, Теодор А. Гуфері, Богдан і Стефанія Катамаї, Зенон і Ліда Завадовичі, Дон Біраковський, Юліан П. Охримович, Марія Томоруг, Маріяна Мисишин, Софія Барусевич, Микола і Тамара Луцишини, Василь і Марія Панчаки, Іван Дуда, Роман Гординський, Рената Бігун, Ірена Щерба, д-р Іван і Наталія Макаревичі, Ірена Тораннс, Галина Беровець, Анна Гбур, Іван Садовей, Володимир Задорецький, Володимир і Світлана Недільські, Любомира Чапельська, Олександр і Ірена Михалюки, Ростислав і д-р Марта Богачевська Хомяки, Ірена Залиба, Оксана Бережницька, д-р Лев і Ірена Кушнірі;
по 20.00 дол. — Дмитро і Євдокія Сороханюки, Любомира Хома, Марія Борис, Юрій і Ольга Дуби, Уляна Лоза, Ольга Білостоцька (через 64-ий Відділ США), Оксана Лобачевська, Марія Рейнарівич;
15.00 дол. — Зенон Чехович;
по 10.00 дол. — Анна Наливайко, Іван Хома, Іванна Петик, Віра Левицька, Мирон і Рут Гуралі, Стефанія Семущак, Микола Ільяшенко, Дарія Жарська, Ольга Буздиган, Марія Зіг, Зоя Турчин, Дмитро і Марія Зеґрай, Марія Куца;
по 5.00 дол. — Ярослав Лебідь, Катерина Вайсенд.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

8,850.00 дол. — Остап і Урсуля Балабани (Philip Morris Co.);
по 1,000.00 дол. — Українсько-Американське Товариство Сеніорів у Маямі; Об'єднання Українців в Америці "Самопоміч" — Відділ Нью-Йорку, М. Ковальчук (Chevron Products Company);
по 500.00 дол. — д-р Оксана Фольварків, США — Округа Детройт, США — Округа Нью-Джерзі;
350.00 дол. — 95-ий Відділ США;
по 250.00 дол. — Наталія Чума (J. P. Morgan), Стефанія Савка (Citicorp. Corp.);
200.00 дол. — Марія Душник;
90.00 дол. — Нестор Шуст (BF Goodrich Co);

70.00 дол. — Марія Іськів;
по 50.00 дол. — Василь і Анна Серанти.
45.00 дол. — Віра Панчак (RR Donnelly & Sons Co);
25.00 дол. — Люба Артимишин;
20.00 дол. — Світлана Тонкошкур;
10.00 дол. — Н. Н. (Н.-Дж.).

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять дорогих батьків **бл. п. Анни і Осипа Сеників** складаємо **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.
Христя і Богдан Сеники.

В пам'ять мого незабутнього чоловіка **бл. п. Стефана Венгльовського** складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ в Нью-Йорку.

Дружина Марія з синами Романом і Богданом.

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Федева**, який помер 25 березня цього року в Кліфтоні, складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дарія Билова.

В першу річницю смерті моєї ніколи незабутньої синавої **св. п. Зіни Раковської** складаю **150.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, через 64 Відділ США.

Люба Раковська.

У 20-ту невимовно сумну річницю смерті моєї дорогої незабутньої мами **бл. п. Михайлини Чайковської** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Леся Яцкевич.

Замість квітів на свіжу могилу покійної **Оксани Старух-Марків** складаємо **50.00 дол.** на потреби УМ, доням Рені і Ані висловлюємо глибоке співчуття.

Марія і Іван Галії.

Замість квітів на свіжу могилу **Ірини-Нани Саляк** складаю **50.00 дол.** на потреби УМ. Родині з глибини серця висловлюю співчуття.

Леся Яцкевич.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Людмили Морозової** складаємо **100.00 дол.** на потреби УМ.

Галя і Христина Чорні.

Замість квітів на могилу **бл. п. Наталії Масюк** складаємо **30.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

д-р Олександр і Дарія Якубовичі.

У пам'ять мого покійного брата **бл. п. Богдана Товпаха** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Марія Тимочко.

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої приятельки **бл. п. Оксани Старух-Марків** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Доням Рені і Ані висловлюємо наші найщиріші співчуття.

Євгенія і Євген Івашківи з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої приятельки **бл. п. Оксани Старух-Марків** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Доням Рені і Ані висловлюємо щирі співчуття.

Матильда Костко з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оксани Старух-Марків** складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ. Доням Терені, Ані та родині висловлюємо щире співчуття.

Теодора Бриттан зі синами.

В пам'ять **бл. п. д-р Ярослави Грабович** складаємо **75.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Український Релігійний і Культурний Осередок ім. святого Андрія у Фльориді.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юлії Дейнеки** складаємо **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ в Нью-Йорку.

д-р Теодосій і Дарія Самотулки.

У світлу пам'ять **бл. п. Володимира Фіцаловича**, замість квітів на його могилу складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Шановній дружині Ліді Фіцалович висловлюємо щире співчуття.

інж. Богдан і Слава Сторожуки.

В пам'ять **бл. п. Ізидори Болярської** складаємо **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Б. і Р. Ковалів.

У пам'ять **бл. п. Оксани Марків-Старух** складаємо на Будівельний Фонд УМ **100.00 дол.**

Родина Куйдич.

Замість квітів на могилу **бл. п. Наталії Масюк**, матері нашої членки Лесі Масюк-Раковської, складаємо **50.00 дол.** на потреби УМ.

113-ий Відділ СУА.

To honor the memory of **Mrs. Rozalia Polche**, the following individuals made contributions to The Ukrainian Museum's Bulding Fund: **\$100.00** — Wolodymyr & Anna Rak; **\$50.00** — Oleh & Oksana Lopatynsky, Orest & Lydia Glut, Eugene & Eugenia Ivashkiv, Wiaczeslaw A. Cetenko, Dr. Walter & Helen A. Petryshyn, Donna Czechowych; **\$25.00** — Sam & Olga Liteplo, Anna Natyna, Oksana Rak; **\$20.00** — George & Christine Nawrocky, Mychajlo & Natalia Bilous; **\$10.00** — Nadia Sawchuk, Mary Bodnar.

Через Комітет Розбудови Українського Музею Н.-Й. в Рочестері, Н.-Й.:

1,000.00 дол. — 47-ий Відділ СУА;

200.00 дол. — Роман Куціль;

25.00 дол. — Люба Хома.

Замість квітів в пам'ять **бл. п. сестри Марії з Венгриновичів Косовської**, та брата **Модеста Венгриновича** складають **1,000.00** на Будівельний Фонд УМ в Нью-Йорку.

Люба і інж. Володимир Делькевичі.

Через Комітет Розбудови Українського Музею Н.-Й., з віча, яке відбулося в Нью-Джерзі 9-го березня 1997 р., додаткові пожертви: **100.00 дол.** — Валентина Новаківська; **50.00 дол.** — George & Patricia Sawchak.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

УПРАВА І АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ.

ПРЕЗИДЕНТ УНС... (Закінчення із стор. 10)

так, що в Америці це не є великою новиною. Але, мушу сказати, що у зустрічах з новоприбулими з України, вони чуються не дуже вільно. В Україні ставлення до жінок є цілком застаріле, а мужеський світ ще далі зачиняє двері перед жінками. В Україні є багато здібних і працюючих жінок, які могли б очолювати підприємства чи організації. У Верховній Раді є 450 депутатів, і з них лише кілька жінок. Це не є виправданим, тим більше дивує, що самі жінки голосують за мужчин. Маю надію, що це колись зміниться.

— Що думаєте про працю Союзу Українок Америки і чи можете подати свої заваги чи поради?

— Я завжди дуже високо цінила працю СУА. Уважаю, що СУА дуже багато виконує харитативної праці, мозольної праці, спокійно, без великого розголосу. Працю, яка є конче потрібна для утримання громади і родини. Жінки радо віддають свій час і свої знання, якщо вони мають атмосферу, де себе добре почувують. СУА зуміла власне створити таку атмосферу, де кожна жінка, яка має час і можливість, може включитися в працю СУА. Щодо порад, можу сказати одне: часи міняються і підхід до праці мусить змінитися. Якщо хочемо втягнути жінок-професіоналок, жінок молодшої генерації, то треба буде застосувати нові методи праці. На підставі досвіду у своїй організації знаю, що молоді члени екзекутиви чи головної управи не мають ані часу, ані бажання на довгі засідання чи часті зустрічі, бо їхня професійна праця залишає дуже мало часу для них і для родини. Тому

треба придивитися як працюють інші американські організації, щоби через нову технологію і нові можливості дати нагоду новим членкам працювати якнайкраще згідно з їхнім знанням і бажанням. Адже усі вони добровольці.

— Пані Ульяно, на закінчення нашої розмови чи могли б Ви щось додати від себе особисто?

— Думаю, Ви вміло поставили питання, що торкаються багатьох важливих справ, які стосуються цілої української громади. Так, моя організація як і СУА, є дуже сильною і великою частиною праці цієї громади.

Я вболіваю над тим, що ми є тепер в кризовій ситуації переходу з покоління до покоління. Турбує мене чи зможемо притягнути молодих і втримати всі організації так, як ми б це хотіли. Я завжди опікувалася тим, щоби якнайбільше залучити до управи молодих членів, що мені вдалося на останній Конвенції УНС, коли обрано до уряду 13 молодих людей. Думаю, що всі наші організації повинні робити такі самі старання, щоб перехід з одного покоління до другого вийшов якнайкраще. Треба вибирати одиниці, які дали могли б керувати нашими всіма організаціями, які дали довголітний доказ своєї праці на службі потребам громади.

— Щиро дякую за Ваші цікаві думки, за Ваш час, та бажаємо Вам подальших успіхів на громадському полі в Українському Народному Союзі і у Вашому особистому житті.

Розмову провела пресова референтка
Головної Управи СУА — **Ярослава Рубель.**

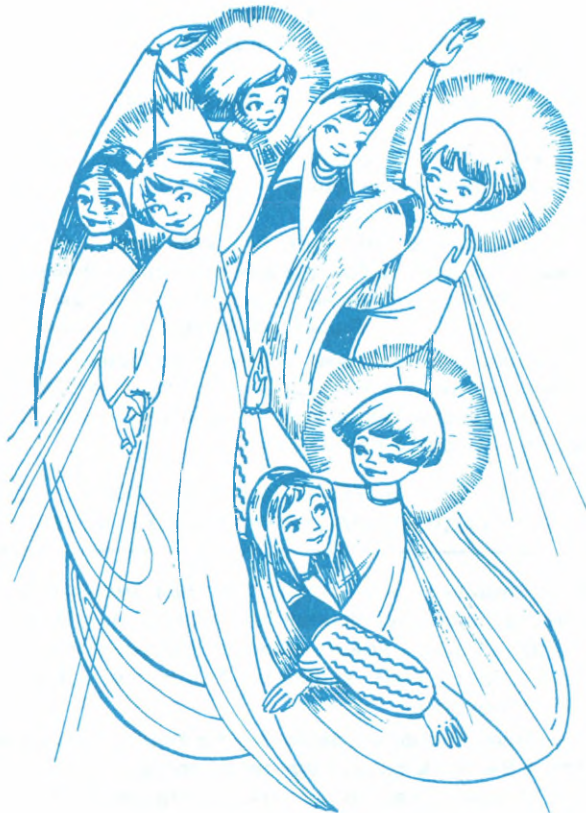

Рис. Ніни Мудрик-Мриц.

НІНА МУДРИК-МРИЦ

ВЕСЕЛКА

Була сльота. Темні хмари простягнулися на все небо й укрили його так густо, що годі було помітити хоча б клаптик синяви. Безупину падав дощ. Він хлюпотів, булькотів, дзюркотів без кінця, й нікому вже не хотілося слухати його монотонного плюскоту.

Під хмарами, крізь шибки вікон, сумно дивилися в понуре небо дитячі оченята. У них жевріло гаряче прохання: "Сонечко, вийди нарешті!".

Над хмарами, крізь блискучі вікна соняшних теремів, виглядали соняшні промені. Вони горіли від нетерплячки, й стіни теремів аж повигиналися від їхнього жару.

— Досить уже цього дощу! Годі! — нетерпеливилися промені, але хмари не думали уступитися.

— Що нам робити? — журилися промінчики.

— Просимо допомоги в Сонечка!

— Ні, його тепер не можна непокоїти. На небі появилася комета й воно має чимало клопоту з нею.

— Тоді ходімо до Господа!

— Ой ні, Господь турбується тепер жнивими й справами людей. Йому ніколи.

— То як же буде?

Довго думали промінчики й укінці вибрали посланців, щоб пішли до хмар і ввічливо попросили їх уступитися. Нетерпляче ждали промені повороту посланців. Нарешті! Із густих сувоїв хмар показалися послі. Їхній пригноблений вигляд не віщував нічого доброго.

— Невдача! Хмари ані не думають уступитися. Вони цілком невиховані й уперті. Насварили на нас і прогнали геть!

— Ганьба хмарам, ганьба! — закричали промінчики, а потім почали нишком про щось радити, щось придумувати.

Вранці на другий день на хмарах почало щось таке діятися, чого ще з роду-віку не бувало. Соняшні промінчики, причепурені й жевріючі найяснішим блиском, на який тільки були здатні, пострибали на хмари й запросили крапельки дощу в танець. Крапельки збентежилися від несподіванки, але промінчики були такі блискучі й веселі, що крапельки ніяк не могли їм відмовити.

Почалося. Хмари аж трусилися від веселощів і реготу, що знялися серед них. Світляні іскорки стрибали поміж крапельками і коли тільки зударялися з ними, крапельки починали мерехтіти від утіхи й загорятися різнокольоровим сяйвом. Он там світяться жовтим кольором, а тут — жовтогарячим, ось — червоним, а далі — фіялковим, синім і зеленим. Крапельки так дуже захопилися танцями з промінчиками, що цілком забули падати на землю.

Внизу, на землі, посвітлішало.

— Дощ перестав! — закричали діти й повибігали на двір.

— Ой, гляньте, гляньте вгору! — Вони піднімали голівки й захоплено спостерігали, що діялося в хмарах.

— Як гарно, як прекрасно! — зідхали вони й не могли надивитися на кольорову стрічку, що простягалася над землею й весело ясніла на хмарах.

— Веселка! — вигукнула знічев'я одна маленька дівчинка.

— Веселка, веселка! — закричали діти. Кращу назву годі було придумати, бо ж веселка повстала з веселого танцю промінчиків і крапельок, веселою усмішкою сяяла на хмарах і розбудила на землі веселощі.

Від отих радощів і гомону у хмар розболіли голови, й вони мусіли піти спочивати. Над землею знову сміялося синє високе небо.

ОЛЕСЬ ЛУПІЙ

РІДНА ЗЕМЛЯ

Дощик втомився
Та й зупинився
І поглядає
На ліс, поля.
Таке все чисте,
Таке іскристе,
Така вже гарна
Рідна земля!

СЕРЕД КВІТОК

Був вечір тихий і теплий. Легенький вітерець колисав квітки в лузі. Вони нахилили голівки одна до одної й тихенько розмовляли:

— Скоро будуть сіно косити, — сказав луговий дзвіночок.

— Як то косити? Обізвалася куряча сліпота.

— Ти не знаєш? — пробурмотав реп'ях. — Прийдуть люди, зріжуть нас косою, висушать. І тебе з'їсть корова або кінь.

— Ой не кажіть так!.. Не лякайте мене! — заговорила куряча сліпота. — Хіба для того я наділа свою чудову одягу, щоб мене з'їла корова? Я хочу, щоб моєю красою тішилися люди. Я хочу жити й жити весело.

— Хіба в цім щастя? — тихо промовив ромен. — Щастя в тому, щоб дати яку-небудь користь людям. Я буду щасливий, коли зможу принести якусь користь.

— Не кажи так! Всякому своя доля. Не можна прирівняти перлину до простого каменя. Так і мене не можна рівняти до інших квіток, — сказала куряча сліпота.

В цей саме час прийшла на луг якась пані з дівчинкою. Вони збирали квіти.

Пані знала, які квіти можна вживати проти різних хвороб. Вона взяла і зірвала ромен.

— Бери мене! Я такий щасливий, що допоможу кому-небудь видужати від хвороби, — прошепотів ромен, закриваючи очка.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 15 січня ц. р. відійшла у вічність по довгій і тяжкій недузі довголітня членка 66-го Відділу **Ростислава Яхницька, з Борсів**, в Мінеаполісі, Мінесота.

Народилася Слава в Чорткові Тернопільської області 20 листопада 1915 р. в родині Антона і Анни Захарчук Борсів. Там ходила до народної та торговельної школи. Опісля вчилася на курсах Маслосоюзу у Львові, по закінченні яких працювала у Маслосоюзі.

Маючи гарний голос постійно співала в хорі. В 1939 р. вийшла заміж за Осипа Яхницького. Бог поблагословив їх сином Любком та донею Танею. В 1944 р. Яхницькі залишили рідні сторони та подалися на еміграцію до Німеччини. За старанням брата о. Борси в 1946 році приїхали до Америки і поселилися в Нью-Гейвені, Конн. Там народилися син Антін і доня Марійка. Слава працювала і виховувала дітей в релігійному та патріотичному дусі. По приїзді до Америки включилася в церковне та громадське життя: стала однією із засновниць 66-го Відділу та була довший час його головою, належала до Окружної Управи СУА Нової Англії, співала в хорі СУА "Ластівка" і церковному хорі при церкві св. Михаїла, була головою сестриць "Непорочного Зачаття", скарбничкою танцювальної групи "Веселки".

В похоронному заведенні Селентано 16 січня ц. р. о 7-ій год. вечора була відправлена Панахида. Похорон відбувся 17-го січня в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Нью-Гейвені, а відтак на цвинтарі

св. Лаврентія у Вест Гейвені, Коннектикат.

Покійна залишила у глибокому смутку чоловіка — друга життя, брата о. Антона Борсу, дітей, внуків та правнуків, своїх сестер та посестер союзників 66-го Відділу.

Спи спокійно, Славцю, нехай чужа земля буде тобі легеньким пером!

Марія Висовська,
пресова референтка.

З великим жалем ділимося сумною вісткою, що після тяжкої недуги 10 серпня 1996 р. відійшла у вічність **бл. п. Любомира Ярослав Дармограй**, активна членка 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

Народилася Любомира 12 травня 1932 р. в Білостоці в Польщі, у родині книговода Окружного Союзу Кооператив у Стрию Романа Гарасимова, який був сином відомого адвоката і громадського діяча Антона Гарасимова та учительки Марії з дому Чичун. Початкову школу закінчила у Стрию. Під час Другої світової війни родина виїхала на Захід і згодом опинилася в таборі Ашафенбург в Баварії, де Люба ходила до гімназії. Там вступила до Пласту, до 6-го Куреня ім. Лесі Українки. Здала дві проби і одержала ступінь пластунки-розвідниці. За зразкову працю курінного діловодства дістала нагороду "Третє пластове відзначення", а за добросовісне і точне виконання обов'язків курінного писаря і скарбника — "Четверте пластове відзначення".

Не маючи можливості повернутися в Україну, разом з батьками і сестрою Дарією виїхала в 1949 р. до Америки і замешкала в Нью-Йорку. Повернулася знову за шкільну лавку і два роки хо-

дила до "Севард Парк Гайскул", який закінчила з відзначенням. Відтак продовжувала студії в Гантер Коледжі в Нью-Йорку, де студіювала психологію. В 1954 р. Любомира одружилася з Ярославом Дармограєм. Через родинні обов'язки перервала науку. Опікувалася старенькою мамою та трьома дітьми — Христею, Мартою і Андрієм, яким разом із чоловіком дала вищу освіту.

Любомира була дуже релігійною і відданою в родинному житті людиною, любила чоловіка, своїх дітей, а також невістку, двох зятів, трьох внуків і одну внучку.

До 1-го Відділу вступила в 1980 р. і відразу включилася в активну працю, увійшла до Управи, як організаційна референтка, а потім 6 років була заступницею голови. Обов'язкова, привітна, жертвенна та приємна у співпраці, вона мала всі дані стати головою Відділу, але здоров'я її не поліпшувалося... Ми втратили працювиту, дорогу членку.

В похоронному заведенні бл. п. Любомиру Дармограй прощали голова Відділу Лідія Магун. На Панахиді та похороні численна участь членок 1-го Відділу була доказом, як ми всі любили Любу, цінили її працю, її щиросердечне ставлення до нас. Родина і членки 1-го Відділу СУА сповнені великим смутком, бо вона ще молодою нас всіх залишила, а також дуже потрібна була родині і нам, могла ще багато зробити доброго. Але мусимо покоритися Божій волі та просити Всевисьнього, щоб прийняв її до Свого царства, а чужа, але гостинна американська земля нехай буде дле неї легкою.

Вічний спокій їй і світла пам'ять про неї!

Лідія Магун

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Лідія Білоус — кореспонденційна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — пресова референтка
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Ярослава Геруляк — мистецько-музейна
Люба Біловщук — стипендій
Марта Яросевич — екології

Ірена Чабан — головний редактор "Нашого Життя"
Тамара Стадніченко — редактор англомовної частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Анастасія Хариш — Чикаго
Марта Рудик — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця
Ольга Рибаків — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd Vice President
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd Vice President
Iryna Kurowyckyj — 4th Vice President
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Lidia Bilous — Corresponding Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Jaroslawa Gerulak — Art/Museum
Luba Bilowchtchuk — Scholarship
Marta Jarosewicz — Student Sponsorship Program
Ecology

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Anastazia Charysh — Chicago
Marta Rudyk — New England
Theodosia Kushnir — New York - South
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Ivanna Ratyck — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member
Olha Rybakiv — Parliamentarian

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадніченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

Електронна пошта/e-mail: unwla@worldnet.att.net.

108 Second Avenue, New York, NY 10003

(212) 533-4646 Адміністратор бюра — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

P.O. Box 172, Holmdel, NJ 07733
(732) 888-0494 **Luba Bilowchtchuk**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

"Южно-руській орнаментъ". А. Лисенко, 7 видання І. А. Розова. Київ 1886 р. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. Вишивати нитками Д.М.С. синіми ч. 996, червоними ч. 321 і чорними.
Ornament. A. Lysenko, 7th edition I. A. Rozov. Kyiv 1886. From the collection of Evhenia Bachynsky-Fedusevych. DMC blue 996, red 321, and black.